

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Poznań, 28 grudnia 2023 r.

RPZ.611.2.2021.US

DECYZJA nr RPZ 12/2023
(WERSJA JAWNA)

I. Na podstawie art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1689 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **uznaje postanowienia wzorców umów stosowane przez Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu, o treści:**

1. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywała Umowa.*

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 3 ust. 7-8 Regulaminu Oferty PEWNA CENA ONLINE z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 24 maja 2018 roku),

2. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywała Umowa.*

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR wskazanej w Cenniku oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 8 ust. 6-7 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Zdrowie Online z dnia 22 lipca 2016 r. - wersja obowiązująca od 1 sierpnia 2016 r. do 24 maja 2018 r.),

3. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty skutkującego rozwiązaniem Umowy przed upływem okresu obowiązywania Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość*

uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Regulaminu Oferty. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 3 ust. 6-7 Regulaminu Oferty PEWNA CENA+ z dnia 12 grudnia 2017 r.- wersja obowiązująca z okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r.),

4. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.*

(§ 3 ust. 7 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r.),

5. *Odszkodowanie Płatne przy Rozwiązaniu (OPR) za wcześniejsze rozwiązanie Umowy - kwota pobierana za każdy miesiąc o jaki został skrócony okres obowiązywania Regulaminu Oferty. 30 zł*

(Tabela nr 1 Cennika nr PC36010121_G_lut_gratis wersja obowiązująca od 11 grudnia 2017 r. do 31 stycznia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010221_G_mar_gratis wersja obowiązująca od 11 grudnia 2017 r. do 28 lutego 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010321_G_kwi_gratis wersja obowiązująca od 11 grudnia 2017 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36020121_G_lut_gratis wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 stycznia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36020221_G_mar_gratis wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 28 lutego 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36020321_G_kwi_gratis wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC24021219_G wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36021220_G wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36011221_G wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010421_G_V wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 30 kwietnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010521_G_VI wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 maja 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010621_G_VII wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010721_G_VIII wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 lipca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010821_G_IX wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010921_G_X wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36011021_G_XI wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018r. do 31 sierpnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36111221_G wersja obowiązująca od 1 lipca 2018 r. do 30 września 2018 r.),

6. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona*

będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Regulaminu Oferty. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 3 ust. 5-6 Regulaminu Oferty OSZCZĘDNY DOM z dnia 22.07.2016 r. - wersja obowiązująca od 1 sierpnia 2016 r. do 30 września 2018 r.),

7. W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nalożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR wskazanej w Cenniku oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Regulaminu Oferty. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 8 ust. 5-6 Regulaminu Oferty ENERGIA + Zdrowie z dnia 1 sierpnia 2016 r. - wersja obowiązująca od 1 sierpnia 2016 r. do 24 maja 2018 r.; § 3 ust. 9-10 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec Online z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 24 maja 2018 r.; § 3 ust. 9-10 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 24 maja 2018 r.; § 4 ust. 5-6 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 28 maja 2018 r. - wersja obowiązująca od 8 czerwca 2018 r. do 30 września 2018 r.),

8. W przypadku spowodowania przez Klienta rozwiązania Umowy z przyczyn leżących po stronie Klienta w okresie obowiązywania Regulaminu, Sprzedawca uprawniony będzie do nalożenia na Klienta opłaty jednorazowej („OPR”) za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Wysokość OPR stanowić będzie iloczyn stawki OPR określonej w Cenniku oraz liczby pełnych miesięcy kalendarzowych pozostałych do upływu okresu obowiązywania Regulaminu od dnia rozwiązania Umowy, z tym zastrzeżeniem, że okres, za który naliczone zostanie OPR, rozpoczynać się będzie nie wcześniej niż od pierwszego dnia okresu obowiązywania Regulaminu.

(§ 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 października 2018 r. - 2 października 2018 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 3 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 3 października 2018 r. - 10 lutego 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 lutego 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 11 lutego 2019 r. - 17 marca 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 18 marca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 18 marca 2019 r. - 31 maja 2019 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 czerwca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2019 r. - 22 lipca 2019 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 1 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 października 2018 r. - 2 października 2018 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 3 października 2018 r. - wersja

obowiązująca w okresie 3 października 2018 r. - 31 maja 2019 r.; § 9 ust. 6 **Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 1 czerwca 2019 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2019 r. - 31 października 2019 r.; § 9 ust. 6 **Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 1 listopada 2019 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 listopada 2019 r. - 31 stycznia 2020 r.; § 9 ust. 6 **Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 lutego 2020 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 lutego 2020 r. - 31 maja 2020 r.; § 9 ust. 6 **Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 czerwca 2020 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2020 r. - 31 października 2020 r.; § 9 ust. 6 **Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 listopada 2020 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 listopada 2020 r. - 31 maja 2021 r.; § 5 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 01.10.2018 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 października 2018 r. - 2 października 2018 r.; § 5 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 3 października 2018 r.** - wersja obowiązująca w okresie 3 października 2018 r. - 10 lutego 2019 r.; § 4 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 lutego 2019 r.** - wersja obowiązująca w okresie 11 lutego 2019 r. - 31 maja 2019 r.; § 5 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 czerwca 2019 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2019 r. - 22 lipca 2019 r.),

9. *W przypadku spowodowania przez Klienta rozwiązania Umowy z przyczyn leżących po stronie Klienta przed upływem okresu obowiązywania Regulaminu, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej („OPR”) za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Wysokość OPR stanowić będzie iloczyn stawki OPR określonej w Cenniku oraz liczby pełnych miesięcy kalendarzowych pozostałych do upływu okresu obowiązywania Regulaminu od dnia rozwiązania Umowy, z tym zastrzeżeniem, że okres, za który naliczone zostanie OPR, rozpoczynać się będzie nie wcześniej niż od pierwszego dnia okresu obowiązywania Regulaminu.*

(§ 4 ust. 1 **Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 23 lipca 2019 r.** - wersja obowiązująca w okresie 23 lipca 2019 r. - 19 listopada 2019 r.; § 5 ust. 1 **Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 20 listopada 2019 r.** - wersja obowiązująca w okresie 20 listopada 2019 r. - 23 lutego 2019 r.; § 4 ust. 1 **Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 24 lutego 2020 r.** - wersja obowiązująca w okresie 24 lutego 2020 r. - 31 lipca 2020 r.; § 5 ust. 1 **Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 sierpnia 2020 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 sierpnia 2020 r. - 31 maja 2021 r.; § 5 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 30 sierpnia 2019 r.** - wersja obowiązująca w okresie 30 sierpnia 2019 r. - 23 lutego 2020 r.; § 5 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 24 lutego 2020 r.** - wersja obowiązująca w okresie 24 lutego 2020 r. - 10 maja 2020 r.; § 5 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 11 maja 2020 r.** - wersja obowiązująca w okresie 11 maja 2020 r. - 31 lipca 2020 r.; § 6 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 1 sierpnia 2020 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 sierpnia 2020 r. - 31 grudnia 2020 r.; § 4 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 23 lipca 2019 r.** - wersja obowiązująca w okresie 23 lipca 2019 r. - 19 listopada 2019 r.; § 4 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 20 listopada 2019 r.** - wersja obowiązująca w okresie 20 listopada 2019 r. - 31 marca 2020 r.; § 4 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 kwietnia 2020 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 kwietnia 2020 r. - 31 lipca 2020 r.; § 5 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia**

1 sierpnia 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 sierpnia 2020 r. - 24 listopada 2020 r.; § 5 ust. 1 **Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 25 listopada 2020 r.** - wersja obowiązująca w okresie 25 listopada 2020 r. - 31 maja 2021 r.),

10. *Z tytułu wypowiedzenia Umowy przez Klienta Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR. Jej wysokość uzależniona jest od okresu, o jaki skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy, i jest równa iloczynowi stawki OPR wskazanej w Cenniku oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.*

(§ 6 ust. 10 **Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 20 października 2017 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 listopada 2017 r. - 28 lutego 2018 r.; § 9 ust. 10 **Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 16 stycznia 2018 r.** - wersja obowiązująca w okresie 1 marca 2018 r. - 30 września 2018 r.),

za niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.), co stanowi naruszenie art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1689 ze zm.) i **zakazuje ich wykorzystywania.**

- II. Na podstawie art. 23c ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1689 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na spółkę Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu obowiązek wykonania złożonego w toku postępowania zobowiązania do podjęcia następujących działań zmierzających do usunięcia skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów:**

1. Indywidualnego poinformowania konsumentów, będących w dacie uprawomocnienia się niniejszej decyzji stronami umów na sprzedaż energii elektrycznej z Enea S.A., zawartych na podstawie wzorców umów zawierających klauzule wymienione w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji, o odstąpieniu przez Enea S.A. z dniem 25 lutego 2022 r. od naliczania opłaty jednorazowej za wcześniejsze rozwiązanie umowy, tj. Odszkodowania Płatnego przy Rozwiązaniu¹ (dalej: „OPR”), w przypadku rezygnacji z zawartej umowy na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny energii elektrycznej w okresie jej obowiązywania.

2. Zwrotu w sposób automatyczny opłat OPR zapłaconych przez konsumentów (w tym na skutek procesów sądowych i egzekucji komorniczej), którzy byli stronami umów zawartych na podstawie wzorców wymienionych w punkcie I. sentencji, w terminie 10 tygodni (dziesięciu tygodni) od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Zwrot odbędzie się w sposób automatyczny dla klientów, dla których Spółka posiada aktualne numery rachunków bankowych. Jeżeli Spółka nie będzie posiadała numeru konta bankowego uprawnionego do rekompensaty klienta lub po zleceniu przelewu okaże się, że jego rachunek bankowy jest nieaktywny, w takim przypadku zwrot nastąpi na wniosek konsumenta polegający na poinformowaniu Spółki o właściwym numerze rachunku bankowego na którym ma nastąpić zwrot OPR.

¹ Takiego terminu, tj. „Odszkodowanie Płatne przy Rozwiązaniu” Spółka używała w korespondencji z konsumentami. W Regulaminach ofert z gwarancją stałej ceny prądu stosowane było określenie „opłata jednorazowa („OPR”) za wcześniejsze rozwiązanie Umowy”.

Wszystkie uprawnione do zwrotu OPR osoby zostaną poinformowane o tym fakcie w komunikacji indywidualnej zgodnie z punktem II.4. sentencji niniejszej decyzji.

3. Jednorazowego przyznania konsumentom, którzy zawarli z Enea S.A. umowy na podstawie wzorców umów zawierających klauzule wymienione w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji oraz w dacie uprawomocnienia się niniejszej decyzji są stroną umów na sprzedaż energii elektrycznej (lub umów kompleksowych) zawartych z Enea S.A. oraz spełniają **co najmniej jeden z poniższych warunków**:

- a) są uprawnieni do rekompensaty określonej w punkcie II.2. sentencji niniejszej decyzji, tj. zwrotu zapłaconej opłaty OPR, albo
- b) są konsumentami, wobec których Enea S.A. prowadziła windykację należności z tytułu niezapłaconych opłat OPR (w tym procesy sądowe i egzekucję komorniczą), a którzy opłat tych na skutek windykacji prowadzonej przez Enea S.A. nie uiścili, albo
- c) złożyli w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2022 r. (włącznie) nieuznaną reklamację dotyczącą OPR, ale OPR nie zapłacili, albo
- d) w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2022 r. (włącznie) złożyli (po raz pierwszy) nieuznaną reklamację dotyczącą umów z gwarancją stałej ceny, w zakresie innym niż OPR i jednocześnie na dzień uprawomocnienia niniejszej decyzji nie są beneficjentami zobowiązania określonego w decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr 11/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r., kończącej postępowanie o sygnaturze RPZ.610.2.2021.US

dodatkowej rekompensaty w postaci Kodu Rabatowego do „Strefy Zakupów” Enei (znajdującej się w dacie wydania decyzji na stronie <https://strefa.enea.pl/>) o wartości 550 zł (pięciuset pięćdziesięciu złotych).

Kod Rabatowy do „Strefy Zakupów” zostanie przyznany automatycznie i jednorazowo na osobę uprawnioną (według numeru PESEL) w dacie określonej jako 2 miesiące (dwa miesiące) od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji i będzie ważny przez 6 miesięcy (sześć miesięcy) od daty jego przyznania. Warunkiem skorzystania z Kodu Rabatowego w „Strefie Zakupów” będzie posiadanie przez konsumenta obowiązującej (w momencie korzystania z Kodu Rabatowego) umowy zawartej z Enea S.A.

4. Poinformowania konsumentów wymienionych w punktach II.1., II.2., II.3. sentencji niniejszej decyzji o wydanej w sprawie decyzji i wynikających z niej konsekwencjach prawnych, w terminie 2 miesięcy (dwóch miesięcy) od dnia uprawomocnienia się decyzji zobowiązującej (dalej: „Komunikat”). Informacje zostaną przekazane jednym z następujących kanałów:

- a) w drodze powiadomienia zamieszczonego w Elektronicznym Biurze Obsługi Klienta (dalej: „eBOK”) - tym konsumentom, którzy posiadają dostęp do e-BOK oraz dodatkowo e-mailem; albo
- b) pocztą elektroniczną na właściwy adres poczty elektronicznej - tym konsumentom, którzy podali Enea S.A. adres e-mail, a nie korzystają z e-BOK; albo
- c) w formie pisemnego powiadomienia stanowiącego załącznik do faktury, która jest wysyłana konsumentom - tym konsumentom, którzy są rozliczani według jedno- lub dwumiesięcznych okresów rozliczeniowych i nie mają ani

dostępu do e-BOK, ani nie podali Enea S.A. adresu poczty elektronicznej;
albo

- d) w formie dedykowanej przesyłki wysłanej konsumentom pocztą tradycyjną (list zwykły) - pozostałym konsumentom na ostatni znany Enea S.A. adres korespondencyjny.

4.1. Treść Komunikatu o którym mowa powyżej będzie uzależniona od tego, jaki rodzaj/rodzaje rekompensaty otrzyma uprawniony konsument. Komunikaty skierowane do konsumentów będą miały następującą treść:

- a) **Komunikat 1 - indywidualna informacja o abuzywności klauzul oraz odstąpieniu przez Enea S.A. z dniem 25 lutego 2022 r. od naliczania i dochodzenia opłat OPR (dotyczy konsumentów, o których mowa w pkt. II. 1. sentencji niniejszej decyzji, z wyłączeniem konsumentów, którzy mają nadal aktywne umowy zawarte na podstawie wzorców wskazanych w Decyzji a są uprawnieni do otrzymania dodatkowej rekompensaty, o której mowa w pkt II.3 niniejszej decyzji).**

„Szanowni Klienci,

realizując zadeklarowane przez Enea S.A. (dalej jako: „Enea”) zobowiązania objęte treścią decyzji administracyjnej nr RPZ 12/2023 wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 28 grudnia 2023 r. (dalej jako: „Decyzja”), w trybie art. 23c ust.1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów [Dz.U. z 2023 r. poz. 1689 ze zm.], informujemy o szczegółach.

Oświadczenie Enei

Spółka Enea oświadcza, że stosowane przez nią klauzule umowne (wskazane w prawomocnej Decyzji) dotyczące naliczania opłaty jednorazowej za rozwiązanie umowy na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny energii elektrycznej w okresie jej obowiązywania (dalej: „OPR”), zostały uznane przez Prezesa UOKiK za niedozwolone i zakazano ich wykorzystywania wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli umowy na podstawie wzorców wskazanych w Decyzji. Przepraszamy za zaistniałą sytuację.

Co to oznacza dla Ciebie?

Mając na uwadze fakt, że jesteś konsumentką/konsumentem i zawarłaś/eś z Eneą umowę, w której wystąpiły postanowienia wskazane w Decyzji informujemy, że nie są one dla Ciebie wiążące. Enea zobowiązała się do odstąpienia od naliczania i dochodzenia OPR już od dnia 25 lutego 2022 r. W praktyce oznacza to, że zawarta przez Ciebie z firmą Enea umowa na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny prądu jest ważna, a klauzule, które Prezes UOKiK uznał za niedozwolone należy traktować tak, jakby w ogóle nie było ich w umowie. Skutek ten powstaje z mocy prawa i nie wymaga od Ciebie dodatkowych działań.

Informacje dodatkowe

Prawomocną Decyzję Prezesa UOKiK nr RPZ 12/2023 znajdziesz pod adresem [adres strony internetowej UOKiK z opublikowaną treścią decyzji].

W przypadku dodatkowych pytań jesteśmy do Twojej dyspozycji, od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00-19:00, pod numerem telefonu: 611 111 155.

Jednocześnie przypominamy, że Enea nie wysyła żadnych linków do płatności, ani żądań elektronicznych potwierdzeń danych osobowych.

W przypadku otrzymania korespondencji budzącej wątpliwości w zakresie nadawcy albo treści, prosimy o nieotwieranie jej i kontakt z Infolinią Enea pod podanym wyżej numerem telefonu.”

- b) Komunikat 2 - indywidualna informacja o abuzywności klauzul. Dodatkowo informacja o zwrocie pobranej opłaty OPR (dotyczy konsumentów, o których mowa w pkt. II. 2. sentencji niniejszej decyzji, którzy zapłacili OPR i nie są już klientami Enei).

„Szanowni Klienci,

realizując zadeklarowane przez Enea S.A. (dalej jako: „Enea”) zobowiązania objęte treścią decyzji administracyjnej nr RPZ 12/2023 wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 28 grudnia 2023 r. (dalej jako: „Decyzja”), w trybie art. 23c ust.1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów [Dz.U. z 2023 r. poz. 1689 ze zm.], informujemy o szczegółach.

Oświadczenie Enei

Spółka Enea oświadcza, że stosowane przez nią klauzule umowne (wskazane w prawomocnej Decyzji) dotyczące naliczania opłaty jednorazowej za rozwiązanie umowy na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny energii elektrycznej w okresie jej obowiązywania (dalej: „OPR”), zostały uznane przez Prezesa UOKiK za niedozwolone i zakazano ich wykorzystywania wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli umowy na podstawie wzorców wskazanych w Decyzji. Przepraszamy za zaistniałą sytuację.

REKOMPENSATA - zwrot zapłaconej opłaty OPR

Na podstawie zobowiązania przyjętego w Decyzji spółka Enea dokona zwrotu OPR na rzecz konsumentów, którzy byli stronami umów zawartych na podstawie wzorców objętych Decyzją. Jako że należysz do tej grupy konsumentów, zwrot opłaty OPR zostanie dokonany automatycznie numerem konta, z którego uiściłaś/eś tę opłatę (bez konieczności składania wniosku), najpóźniej do dnia [data]².

Co to oznacza dla Ciebie?

Mając na uwadze fakt, że jesteś konsumentką/konsumentem i zawarłaś/eś z Eneą umowę, w której wystąpiły postanowienia wskazane w Decyzji informujemy, że nie były one dla Ciebie wiążące. Enea zobowiązała się do odstąpienia od naliczania i dochodzenia OPR już od dnia 25 lutego 2022 r. W praktyce oznacza to, że zawarta przez Ciebie z firmą Enea umowa była ważna, a klauzule, które Prezes UOKiK uznał za niedozwolone należy traktować tak, jakby w ogóle nie było ich w umowie. Skutek ten powstaje z mocy prawa i nie wymaga od Ciebie dodatkowych działań.

² Tu należy wskazać konkretną datę, tj. dzień, w którym minie 10 tygodni od daty uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu nr RPZ 12/2023.

Jesteś ponadto uprawniony do otrzymania rekompensaty (zwrotu zapłaconej opłaty OPR). Jeśli do dnia [data³] zwrot nie trafił na Twoje konto bankowe, uprzejmie prosimy o kontakt pod wskazanym poniżej numerem telefonu.

Informacje dodatkowe

Prawomocną Decyzję Prezesa UOKiK nr RPZ 12/2023 znajdziesz pod adresem [adres strony internetowej UOKiK z opublikowaną treścią decyzji].

W przypadku dodatkowych pytań jesteśmy do Twojej dyspozycji, od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00-19:00, pod numerem telefonu: 611 111 155.

Jednocześnie przypominamy, że Enea nie wysyła żadnych linków do płatności, ani żądań elektronicznych potwierdzeń danych osobowych.

W przypadku otrzymania korespondencji budzącej wątpliwości w zakresie nadawcy albo treści, prosimy o nieotwieranie jej i kontakt z Infolinią Enea pod podanym wyżej numerem telefonu.”

- c) Komunikat 3 - indywidualna informacja o abuzywności klauzul. Dodatkowo informacja o zwrocie pobranej opłaty OPR oraz przyznaniu Kodu Rabatowego do „Strefy Zakupów” Enei (dotyczy konsumentów, o których mowa w pkt. II. 2. sentencji niniejszej decyzji, którzy zapłacili OPR i są nadal klientami Enei).

„Szanowni Klienci,

realizując zadeklarowane przez Enea S.A. (dalej jako: „Enea”) zobowiązania objęte treścią decyzji administracyjnej nr RPZ 12/2023 wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 28 grudnia 2023 r. (dalej jako: „Decyzja”), w trybie art. 23c ust.1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów [Dz.U. z 2023 r. poz. 1689 ze zm.], informujemy o szczegółach.

Oświadczenie Enei

Spółka Enea oświadcza, że stosowane przez nią klauzule umowne (wskazane w prawomocnej Decyzji) dotyczące naliczania opłaty jednorazowej za rozwiązanie umowy na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny energii elektrycznej w okresie jej obowiązywania (dalej: „OPR”), zostały uznane przez Prezesa UOKiK za niedozwolone i zakazano ich wykorzystywania wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli umowy na podstawie wzorców wskazanych w Decyzji. Przepraszamy za zaistniałą sytuację.

REKOMPENSATA - zwrot zapłaconej opłaty OPR

Na podstawie zobowiązania przyjętego w Decyzji spółka Enea dokona zwrotu OPR na rzecz konsumentów, którzy byli stronami umów zawartych na podstawie wzorców objętych Decyzją. Jako że należysz do tej grupy konsumentów, zwrot opłaty OPR za wcześniejsze rozwiązanie umowy zostanie dokonany automatycznie numerem konta, z którego uiściłaś/eś tę opłatę (bez konieczności składania wniosku), najpóźniej do dnia [data]⁴.

³ Tu należy wskazać konkretną datę, tj. dzień, w którym minie 10 tygodni od daty uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu nr RPZ 12/2023.

⁴ Tu należy wskazać konkretną datę, tj. dzień, w którym minie 10 tygodni od daty uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu nr RPZ 12/2023.

REKOMPENSATA DODATKOWA - Kod Rabatowy do „Strefy Zakupów” Enei o wartości 550 zł

Ponadto informujemy, że spółka Enea przyznała Ci jednorazowo Kod Rabatowy do „Strefy Zakupów” Enei o wartości 550 zł (dalej jako: „Kod Rabatowy”). Kod Rabatowy ten został przyznany w sposób automatyczny - nie musisz składać w tym zakresie dodatkowych wniosków. „Strefa Zakupów” jest dostępna pod adresem <https://strefa.enea.pl/>

Kod Rabatowy do „Strefy Zakupów” zostanie przyznany w dniu [data⁵]. Kod Rabatowy znajdziesz na swoim koncie, po zalogowaniu na stronie <https://strefa.enea.pl/moje-konto/logowanie/>. Aby skorzystać z Kodu Rabatowego, zapoznaj się z załączoną instrukcją.

Co to oznacza dla Ciebie?

Mając na uwadze fakt, że jesteś konsumentką/konsumentem i zawarłaś/eś z Eneą umowę, w której wystąpiły postanowienia wskazane w Decyzji informujemy, że nie były one dla Ciebie wiążące. Enea zobowiązała się do odstąpienia od naliczania i dochodzenia OPR już od dnia 25 lutego 2022 r. W praktyce oznacza to, że zawarta przez Ciebie z firmą Enea umowa na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny prądu była ważna, a klauzule, które Prezes UOKiK uznał za niedozwolone należy traktować tak, jakby w ogóle nie było ich w umowie. Skutek ten powstaje z mocy prawa i nie wymaga od Ciebie dodatkowych działań.

Jesteś ponadto uprawniony do otrzymania rekompensaty (zwrotu zapłaconej opłaty OPR). Jeśli w dacie otrzymania niniejszego komunikatu zwrot nie trafił na Twoje konto bankowe, uprzejmie prosimy o kontakt pod wskazanym poniżej numerem telefonu.

Szczegółowe warunki korzystania z Kodu Rabatowego do „Strefy Zakupów” Enei określone są w Decyzji i załączonej instrukcji. Pamiętaj jednak, że Kod Rabatowy będzie ważny przez 6 miesięcy od daty jego przyznania oraz że będziesz mógł z niego skorzystać tylko będąc klientem Enea S.A. (mając zawartą umowę na sprzedaż energii elektrycznej lub umowę kompleksową).

Informacje dodatkowe

Prawomocną Decyzję Prezesa UOKiK nr RPZ 12/2023 znajdziesz pod adresem [adres strony internetowej UOKiK z opublikowaną treścią decyzji].

W przypadku dodatkowych pytań jesteśmy do Twojej dyspozycji, od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00-19:00, pod numerem telefonu: 611 111 155.

Jednocześnie przypominamy, że Enea nie wysyła żadnych linków do płatności, ani żądań elektronicznych potwierdzeń danych osobowych.

W przypadku otrzymania korespondencji budzącej wątpliwości w zakresie nadawcy albo treści, prosimy o nieotwieranie jej i kontakt z Infolinią Enea pod podanym wyżej numerem telefonu.”

- d) **Komunikat 4 - indywidualna informacja o abuzywności klauzul oraz odstąpieniu przez Enea S.A. z dniem 25 lutego 2022 r. od naliczania i dochodzenia opłat OPR.**

⁵ Tu należy wskazać konkretną datę, tj. dzień, w którym miną 2 miesiące od daty uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu nr RPZ 12/2023.

Dodatkowo informacja o przyznaniu Kodu Rabatowego do „Strefy Zakupów” Enei (dotyczy konsumentów, o których mowa w pkt. II. 3. sentencji niniejszej decyzji, którzy nadal są klientami Enei, nie zapłacili OPR, ale składali określone w sentencji Decyzji reklamacje lub wobec których prowadzone były działania windykacyjne z tytułu niezapłacenia OPR).

„Szanowni Klienci,

realizując zadeklarowane przez Enea S.A. (dalej jako: „Enea”) zobowiązania objęte treścią decyzji administracyjnej nr RPZ 12/2023 wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 28 grudnia 2023 r. (dalej jako: „Decyzja”), w trybie art. 23c ust.1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów [Dz.U. z 2023 r. poz. 1689 ze zm.], informujemy o szczegółach.

Oświadczenie Enei

Spółka Enea oświadcza, że stosowane przez nią klauzule umowne (wskazane w prawomocnej Decyzji) dotyczące naliczania opłaty jednorazowej za rozwiązanie umowy na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny energii elektrycznej w okresie jej obowiązywania (dalej: „OPR”), zostały uznane przez Prezesa UOKiK za niedozwolone i zakazano ich wykorzystywania wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli umowy na podstawie wzorców wskazanych w Decyzji. Przepraszamy za zaistniałą sytuację.

REKOMPENSATA - Kod Rabatowy do „Strefy Zakupów” Enei o wartości 550 zł

Na podstawie wskazanej Decyzji Enea zobowiązała się do jednorazowego przyznania określonym konsumentom Kodu Rabatowego do „Strefy Zakupów” Enei o wartości 550 zł. Jako że jesteś klientem Enea i należysz do wskazanych poniżej, uprawnionych do otrzymania rekompensaty konsumentów:

- wobec których Enea prowadziła windykację należności z tytułu niezapłaconych opłat OPR, w tym procesy sądowe i egzekucję komorniczą, a którzy opłat tych na skutek windykacji nie uścili,
- którzy złożyli w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2022 r. (włącznie) nieuznaną reklamację dotyczącą OPR, ale OPR nie zapłacili,
- którzy w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2022 r. (włącznie) złożyli (po raz pierwszy) nieuznaną reklamację dotyczącą umów z gwarancją stałej ceny, w zakresie innym niż OPR,

informujemy, że spółka Enea przyznała Ci jednorazowo Kod Rabatowy do „Strefy Zakupów” Enei o wartości 550 zł (dalej jako: „Kod Rabatowy”). Kod Rabatowy ten został przyznany w sposób automatyczny - nie musisz składać w tym zakresie dodatkowych wniosków. „Strefa Zakupów” jest dostępna pod adresem <https://strefa.enea.pl/>

Kod Rabatowy do „Strefy Zakupów” zostanie przyznany w dniu [data⁶]. Kod Rabatowy znajdziesz na swoim koncie, po zalogowaniu na stronie <https://strefa.enea.pl/moje-konto/logowanie/>. Aby skorzystać z Kodu Rabatowego, zapoznaj się z załączoną instrukcją.

⁶ Tu należy wskazać konkretną datę, tj. najpóźniej dzień, w którym miną 2 miesiące od daty uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu nr RPZ 12/2023.

Co to oznacza dla Ciebie?

Mając na uwadze fakt, że jesteś konsumentką/konsumentem i zawarłaś/eś z Eneą umowę, w której wystąpiły postanowienia wskazane w Decyzji informujemy, że nie są one dla Ciebie wiążące. Enea zobowiązała się do odstąpienia od naliczania i dochodzenia OPR już od dnia 25 lutego 2022 r. W praktyce oznacza to, że zawarta przez Ciebie z firmą Enea umowa na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny prądu jest ważna (lub była ważna, o ile upłynął już okres na jaki została zawarta), a klauzule, które Prezes UOKiK uznał za niedozwolone należy traktować tak, jakby w ogóle nie było ich w umowie. Skutek ten powstaje z mocy prawa i nie wymaga od Ciebie dodatkowych działań.

Szczegółowe warunki korzystania z Kodu Rabatowego do „Strefy Zakupów” Enei określone są w Decyzji i załączonej instrukcji. Pamiętaj jednak, że Kod Rabatowy będzie ważny przez 6 miesięcy od daty jego przyznania oraz że będziesz mógł z niego skorzystać tylko będąc klientem Enea S.A. (mając zawartą umowę na sprzedaż energii elektrycznej lub umowę kompleksową).

Informacje dodatkowe

Prawomocną Decyzję Prezesa UOKiK nr RPZ 12/2023 znajdziesz pod adresem [adres strony internetowej UOKiK z opublikowaną treścią decyzji].

W przypadku dodatkowych pytań jesteśmy do Twojej dyspozycji, od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00-19:00, pod numerem telefonu: 611 111 155.

Jednocześnie przypominamy, że Enea nie wysyła żadnych linków do płatności, ani ządań elektronicznych potwierdzeń danych osobowych.

W przypadku otrzymania korespondencji budzącej wątpliwości w zakresie nadawcy albo treści, prosimy o nieotwieranie jej i kontakt z Infolinią Enea pod podanym wyżej numerem telefonu.”

4.2. Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu zobowiązuje się nadać Komunikatom zamieszczanym we wszystkich kanałach kontaktu, za wyjątkiem kanału eBOK, o których mowa w punkcie II.4.1. sentencji Decyzji następujące cechy:

- czcionka: Arial regular,
- Kolor czcionki: czarny (kod szesnastkowy RGB #000000) na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- Rozmiar czcionki: 11,
- Interlinia maksymalnie: 15,2 pt,
- tam, gdzie korespondencja z konsumentem odbywa się w sposób mailowy, na końcu Komunikatu zostanie dodane dedykowane hipertącze prowadzące do podstrony internetowej w domenie uokik.gov.pl z wyszukiwarką decyzji Prezesa Urzędu (adres na moment wydania decyzji https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf),
- miejsca oznaczone kwadratowymi nawiasami Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu uzupełni stosowną treścią.

4.3. Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu zobowiązuje się nadać Komunikatom zamieszczanym w aplikacji eBOK, o których mowa w punkcie II.4.1. sentencji Decyzji następujące cechy:

- czcionka: Signika regular,
- Kolor czcionki: ciemnoszary (kod szesnastkowy RGB #4c4e51) na jasnoszarym tle (kod szesnastkowy RGB #f3f3f3),
- Rozmiar czcionki: 16px,
- Interlinia: 20.8px,
- na końcu Komunikatu zostanie dodane dedykowane hipertączę prowadzące do podstrony internetowej w domenie uokik.gov.pl z wyszukiwarką decyzji Prezesa Urzędu (adres na moment wydania decyzji https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_pres.nsf),
- miejsca oznaczone kwadratowymi nawiasami Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu uzupełni stosowną treścią.

5. Złożenie na koszt Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu, na stronie internetowej Enea S.A., oświadczenia o uznaniu za niedozwolone postanowień wzorców umowy, o których mowa w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji. Oświadczenie zostanie umieszczone w terminie 14 dni (czternastu dni) od uprawomocnienia niniejszej Decyzji pod adresem <https://www.enea.pl/> i będzie utrzymywane przez okres 3 miesięcy (trzech miesięcy) od daty jego opublikowania.

5.1. Link przekierowujący do oświadczenia o treści: „Prawomocna decyzja Prezesa UOKiK nr RPZ 12/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. dotycząca uznania postanowień wzorca umowy stosowanych przez Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu za niedozwolone. Zobacz szczegóły” będzie znajdował się na głównej stronie <https://www.enea.pl/> w jej górnej części (pod belką umożliwiającą wyszukiwanie). Parametry techniczne linku:

- treść linku wpisana w czarną ramkę: „Prawomocna decyzja Prezesa UOKiK nr RPZ x/2023 z dnia (data) dotycząca uznania postanowień wzorca umowy stosowanych przez Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu za niedozwolone. Zobacz szczegóły”,
- link do oświadczenia powinien być widoczny przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie, tj. znajdować się w ramce, której użytkownik nie będzie mógł zamknąć (np. poprzez kliknięcie krzyżyka w prawym górnym rogu). Oznacza to, że link nie może przybrać formy np. banera rotującego (slidera) czy okna typu pop-up,
- czcionka:- Signika regular,
- rozmiar: 24px,
- kolor czcionki: czarny (kod szesnastkowy RGB #000000) na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- interlinia: 1.

5.2. Treść oświadczenia będzie rozwijana po kliknięciu w link i będzie brzmieć następująco:

„Szanowni Klienci,

Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu (dalej jako: „Enea”) informuje o wydaniu w dniu 28 grudnia 2023 r. decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr RPZ 12/2023 (dalej jako: „Decyzja”) dostępnej pod adresem [adres strony internetowej UOKiK z opublikowaną treścią decyzji]. W Decyzji tej Prezes UOKiK uznał wybrane postanowienia wzorców umów stosowanych przez Eneę za niedozwolone i zakazał ich wykorzystywania w umowach z konsumentami. Decyzja jest prawomocna.

Oznacza to, że wskazane w Decyzji postanowienia dotyczące naliczania opłaty jednorazowej za rozwiązanie umowy na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny energii elektrycznej w okresie jej obowiązywania (dalej jako: „OPR”) są bezskuteczne i Enea nie będzie ich stosować.

Skutek ten powstaje z mocy prawa i nie wymaga dodatkowych działań.

Powyższe oświadczenie Enea nie wpływa na prawa i obowiązki wynikające z innych postanowień zawartej z nami umowy.

Rekompensata

Informujemy również, że w odniesieniu do klientów, którzy zawarli z Eneą umowy na podstawie wzorców wymienionych w Decyzji, spółka podjęła decyzję o:

1. odstąpieniu z dniem 25 lutego 2022 r. od naliczania i dochodzenia opłaty jednorazowej za wcześniejsze rozwiązanie umowy przez konsumentów,
2. zwrocie (w sposób automatyczny) uiszczonych przez konsumentów opłat OPR oraz przyznaniu dodatkowo klientom z tej grupy, którzy w dacie uprawomocnienia się Decyzji (tj. w dniu [data]⁷) będą stroną umów na sprzedaż energii elektrycznej (lub umów kompleksowych) zawartych z Eneą, jednorazowej rekompensaty w postaci Kodu Rabatowego do „Strefy Zakupów” Enei o wartości 550 zł,
3. przyznaniu klientom, którzy w dacie uprawomocnienia się Decyzji (tj. w dniu [data]⁸) będą stroną umów na sprzedaż energii elektrycznej (lub umów kompleksowych) zawartych z Eneą oraz należą do co najmniej jednej z poniższych grup klientów:
 - a) Enea prowadziła wobec nich windykację należności z tytułu niezapłaconych opłat OPR, w tym procesy sądowe i egzekucję komorniczą, a którzy opłat tych na skutek windykacji nie uiszcili,
 - b) złożyli w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2022 r. (włącznie) nieuznaną reklamację dotyczącą OPR, ale OPR nie zapłacili,
 - c) w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2022 r. (włącznie) złożyli (po raz pierwszy) nieuznaną reklamację dotyczącą umów z gwarancją stałej ceny, w zakresie innym niż OPR, jednorazowej rekompensaty w postaci Kodu Rabatowego do „Strefy Zakupów” Enei o wartości 550 zł.

Jednocześnie informujemy, że szczegółowe informacje na temat przysługujących konkretnym klientom rekompensat zostaną skierowane do nich w ramach korespondencji indywidualnej.

Informacje dodatkowe

„Strefa Zakupów” jest dostępna pod adresem <https://strefa.enea.pl/>

W przypadku dodatkowych pytań jesteśmy do Twojej dyspozycji, od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00-19:00, pod numerem telefonu: 61 11 11 155.

Jednocześnie przypominamy, że Enea nie wysyła żadnych linków do płatności, ani żądań elektronicznych potwierdzeń danych osobowych.

⁷ Tu należy wskazać konkretną datę, tj. dzień uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu nr RPZ 12/2023.

⁸ Tu należy wskazać konkretną datę, tj. dzień uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu nr RPZ 12/2023.

W przypadku otrzymania korespondencji budzącej wątpliwości w zakresie nadawcy albo treści, prosimy o nieotwieranie jej i kontakt z Infolinią Enei pod podanym wyżej numerem telefonu.”

5.3. Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu zobowiązuje się nadać oświadczeniu następujące cechy:

- czcionka: Signika regular,
- kolor czcionki: czarny (kod szesnastkowy RGB #000000) na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- rozmiar czcionki: 24px,
- miejsca oznaczone kwadratowymi nawiasami Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu uzupełni stosowną treścią,
- pozostałe cechy:
 - tekst oświadczenia zostanie umieszczony w ramce o rozmiarze nie mniejszym niż 1150 px x 350 px,
 - tekst oświadczenia rozpocznie się od górnej granicy ramki,
 - interlinia 1,
 - tekst będzie widoczny na ekranie od razu po wejściu na dedykowaną podstronę w domenie enea.pl zawierającą treść ww. oświadczenia,
 - w treści oświadczenia, w miejscu „[adres strony internetowej UOKiK z opublikowaną treścią decyzji]”, zostanie dodane dedykowane hipertącze prowadzące do podstrony internetowej w domenie uokik.gov.pl z wyszukiwarką decyzji Prezesa UOKiK (na moment wydania decyzji https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf),
 - w przypadku zmiany nazwy przedsiębiorcy, jego przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, publikacja zostanie zrealizowana odpowiednio przez lub za pośrednictwem danego przedsiębiorcy lub następcy prawnego, ze wskazaniem nazw przedsiębiorcy dawnej i nowej,
 - w przypadku zmiany adresu strony internetowej, niniejsze zobowiązanie będzie odnosić się do strony internetowej funkcjonującej w czasie zamieszczenia przedmiotowego oświadczenia na stronie internetowej Enea S.A.

6. Złożenia przez Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu na swój koszt, na publicznie dostępnym profilu na portalu społecznościowym Facebook <https://www.facebook.com/> (na moment wydawania niniejszej decyzji działającym pod nazwą Enea @grupaenea), oświadczenia o wydanej decyzji zobowiązującej. Oświadczenie to zostanie umieszczone terminie 14 dni (czternastu dni) od uprawomocnienia niniejszej decyzji i będzie utrzymywane przez okres 3 miesięcy (trzech miesięcy) od daty jego opublikowania. Oświadczenie powinno mieć następujące cechy:

- być napisane standardową, domyślną czcionką o wielkości zwyczajowo używanej do tworzenia komunikatów na wskazanym portalu społecznościowym,
- w treści oświadczenia, w miejscu „[adres strony internetowej UOKiK z opublikowaną treścią decyzji]”, zostanie dodane dedykowane hipertącze prowadzące do podstrony internetowej w domenie uokik.gov.pl z wyszukiwarką

decyzji Prezesa UOKiK (na moment wydania decyzji https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf),

- w przypadku zmiany nazwy przedsiębiorcy, jego przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, publikacja zostanie zrealizowana odpowiednio przez lub za pośrednictwem danego przedsiębiorcy lub następcy prawnego, ze wskazaniem nazw przedsiębiorcy dawnej i nowej,
- do treści oświadczenia, na jego końcu, dodane zostaną znaczniki internetowe w formie poniższych hashtagów: #Enea, #UOKiK, #decyzjaUOKiK.

Treść oświadczenia będzie brzmieć następująco:

„Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu (dalej jako: „Enea”) informuje o wydaniu w dniu 28 grudnia 2023 r. decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr RPZ 12/2023 (dalej jako: „Decyzja”) dostępnej pod adresem [adres strony internetowej UOKiK z opublikowaną treścią decyzji]. W Decyzji tej Prezes UOKiK uznał wybrane postanowienia wzorców umów stosowanych przez Eneę za niedozwolone i zakazał ich wykorzystywania w umowach z konsumentami. Decyzja jest prawomocna.

Oznacza to, że wskazane w Decyzji postanowienia dotyczące naliczania opłaty jednorazowej za rozwiązanie umowy na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny energii elektrycznej w okresie jej obowiązywania (dalej jako: „OPR”) są bezskuteczne i Enea nie będzie ich stosować.

Skutek ten powstaje z mocy prawa i nie wymaga dodatkowych działań.

Powyższe oświadczenie Enea nie wpływa na prawa i obowiązki wynikające z innych postanowień zawartej z nami umowy.

Rekompensata

Informujemy również, że w odniesieniu do klientów, którzy zawarli z Eneą umowy na podstawie wzorców wymienionych w Decyzji, spółka podjęła decyzję o:

- 1. odstąpieniu z dniem 25 lutego 2022 r. od naliczania i dochodzenia opłaty jednorazowej za wcześniejsze rozwiązanie umowy przez konsumentów,*
- 2. zwrocie (w sposób automatyczny) uiszczonych przez konsumentów opłat OPR oraz przyznaniu dodatkowo klientom z tej grupy, którzy w dacie uprawomocnienia się Decyzji (tj. w dniu [data]⁹) będą stroną umów na sprzedaż energii elektrycznej (lub umów kompleksowych) zawartych z Eneą, jednorazowej rekompensaty w postaci Kodu Rabatowego do „Strefy Zakupów” Enei o wartości 550 zł,*
- 3. przyznaniu dodatkowo klientom, którzy w dacie uprawomocnienia się Decyzji (tj. w dniu [data]¹⁰) będą stroną umów na sprzedaż energii elektrycznej (lub umów kompleksowych) zawartych z Eneą oraz należą do co najmniej jednej z poniższych grup klientów:*
 - a) Enea prowadziła wobec nich windykację należności z tytułu niezapłaconych opłat OPR, w tym procesy sądowe i egzekucję komorniczą, a którzy opłat tych na skutek windykacji nie uiścili,*

⁹ Tu należy wskazać konkretną datę, tj. dzień uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu nr RPZ 12/2023.

¹⁰ Tu należy wskazać konkretną datę, tj. dzień uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu nr RPZ 12/2023.

- b) złożyli w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 czerwca 2022 r. (włącznie) nieuznaną reklamację dotyczącą OPR, ale OPR nie zapłacili,
- c) w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2022 r. (włącznie) złożyli (po raz pierwszy) nieuznaną reklamację dotyczącą umów z gwarancją stałej ceny, w zakresie innym niż OPR, jednorazowej rekompensaty w postaci Kodu Rabatowego do „Strefy Zakupów” Enei o wartości 550 zł.

Jednocześnie informujemy, że szczegółowe informacje na temat przysługujących konkretnym klientom rekompensat zostaną skierowane do nich w ramach korespondencji indywidualnej.

Informacje dodatkowe

„Strefa Zakupów” jest dostępna pod adresem <https://strefa.enea.pl/>

W przypadku dodatkowych pytań jesteśmy do Twojej dyspozycji, od poniedziałku do piątku w godzinach 7:00-19:00, pod numerem telefonu: 61 11 11 155.

Jednocześnie przypominamy, że Enea nie wysyła żadnych linków do płatności, ani żądań elektronicznych potwierdzeń danych osobowych.

W przypadku otrzymania korespondencji budzącej wątpliwości w zakresie nadawcy albo treści, prosimy o nieotwieranie jej i kontakt z Infolinią Enei pod podanym wyżej numerem telefonu.

#Enea #UOKiK #decyzjaUOKiK”

III. Na podstawie art. 23c ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2023 r. poz. 1689 ze zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu obowiązek złożenia sprawozdania z realizacji wykonania przyjętego zobowiązania, o którym mowa w punkcie II. sentencji niniejszej decyzji, poprzez:

1. przedstawienie wydrukowanych zrzutów ekranu dokumentujących:

- a) zamieszczenie na stronie głównej Enea S.A. (<https://www.enea.pl/>) linku o którym mowa w punkcie II.5.1. niniejszej decyzji,
- b) publikację oświadczenia, o którym mowa w punkcie II.5.2. niniejszej decyzji na dedykowanej podstronie w domenie enea.pl,
- c) publikację oświadczenia, o którym mowa w punkcie II.6. niniejszej decyzji na portalu społecznościowym Facebook,

z pierwszego i z ostatniego dnia publikacji, w sposób umożliwiający zidentyfikowanie daty rozpoczęcia i zakończenia publikacji ww. linku oraz oświadczeń. Jednocześnie proszę o wskazanie liczby kliknięć w link oraz liczby odston wpisu na Facebooku w okresie, w jakim były one publikowane,

2. przedstawienie przesłanych konsumentom Komunikatów określonych w punkcie II.4.1.a) niniejszej decyzji (Komunikat 1) oraz udokumentowanie ich przekazania:

- a) w formie powiadomienia zamieszczonego w e-BOK dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,

- b) poczta elektroniczna dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - c) w formie pisemnego powiadomienia stanowiącego załącznik do faktury dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - d) w formie dedykowanej przesyłki wysłanej listem zwykłym dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
3. przedstawienie przesłanych konsumentom Komunikatów określonych w punkcie II.4.1.b) niniejszej decyzji (Komunikat 2) oraz udokumentowanie ich przekazania:
- a) poczta elektroniczna dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - b) w formie dedykowanej przesyłki wysłanej listem zwykłym dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
4. przedstawienie przesłanych konsumentom Komunikatów określonych w punkcie II.4.1.c) niniejszej decyzji (Komunikat 3) oraz udokumentowanie ich przekazania:
- a) w formie powiadomienia zamieszczonego w e-BOK dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - b) poczta elektroniczna dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - c) w formie pisemnego powiadomienia stanowiącego załącznik do faktury dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - d) w formie dedykowanej przesyłki wysłanej listem zwykłym dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
5. przedstawienie przesłanych konsumentom Komunikatów określonych w punkcie II.4.1.d) niniejszej decyzji (Komunikat 4) oraz udokumentowanie ich przekazania:
- a) w formie powiadomienia zamieszczonego w e-BOK dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - b) poczta elektroniczna dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - c) w formie pisemnego powiadomienia stanowiącego załącznik do faktury dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - d) w formie dedykowanej przesyłki wysłanej listem zwykłym dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,

6. przedstawienie informacji o aktywacji Kodów Rabatowych przesłanej konsumentom uprawnionym do otrzymania rekompensaty określonej w punkcie II.3. niniejszej decyzji i udokumentowanie ich przekazania:
 - a) w formie powiadomienia zamieszczonego w e-BOK dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - b) pocztą elektroniczną dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - c) w formie pisemnego powiadomienia stanowiącego załącznik do faktury dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
 - d) w formie dedykowanej przesyłki wysłanej listem zwykłym dla 3 (trzech) konsumentów, wraz z określeniem całkowitej liczby konsumentów, którym takie Komunikaty zostały w danej formie przekazane,
7. przekazanie informacji o liczbie konsumentów, którym przyznano rekompensatę określoną w punkcie II.2 niniejszej decyzji (zwrot OPR), wraz ze wskazaniem łącznej kwoty wypłaconej tym konsumentom.

Jednocześnie proszę o przedłożenie kopii 15 przykładowych dokumentów potwierdzających dokonanie zwrotu OPR,

8. przekazanie informacji o liczbie konsumentów, którym przyznano rekompensatę określoną w punkcie II.3 niniejszej decyzji (Kod Rabatowy do „Strefy Zakupów” Enei),
9. określenie precyzyjnych terminów związanych z realizacją zobowiązania, o którym mowa w punkcie II. sentencji niniejszej decyzji, w tym wskazania daty początkowej i końcowej podjęcia określonych działań,

w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

IV. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2023 r. poz. 1689 ze zm.), oraz na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) w związku z art. 83 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanawia obciążyć **Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu** kosztami postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone w kwocie **45,70 złotych** (słownie: czterdzieści pięć złotych 70/100) i zobowiązuje **Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu** do zwrotu tych kosztów Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Przebieg postępowania.

- (1) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes Urzędu”) przeprowadził postępowanie wyjaśniające (sygn. akt RPZ.403.5.2021.US) w sprawie wstępnego ustalenia, czy działania spółki Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu (dalej: „Enea” lub „Spółka”) dotyczące ofert dla konsumentów z gwarancją stałej ceny

prądu, mogą stanowić praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1689 ze zm.; dalej: „u.o.k.k.”).

- (2) W ramach prowadzonego postępowania Prezes Urzędu przeanalizował m.in. kwestie związane z warunkami wypowiedzania umów na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny energii elektrycznej w okresie jej obowiązywania (dalej: „Umowy Rynkowe”), które to umowy były dodatkowo zawierane do umów o świadczenie usługi kompleksowej lub do umów sprzedaży energii elektrycznej (dalej: „Umowy Bazowe”). Warunki Umowy Rynkowej każdorazowo opisane były w Regulaminie danej oferty (dalej: „Regulamin”) oraz stanowiącym jego integralną część Cenniku (dalej: „Cennik”)¹¹. Takimi ofertami były np. „Pewna Cena”, „Enea Smart”, „Energia+ Fachowiec” i inne.
- (3) W toku postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu ustalił, że przy zawieraniu Umów Rynkowych Enea posługuje się wzorcami umów. Analiza wzorców umownych, wydawanych począwszy od 1 stycznia 2018 r. do 28 lipca 2021 r.¹², tj. Cenników, Regulaminów, umów kompleksowych, umów sprzedaży energii elektrycznej, Ogólnych Warunków Umów (dalej: „OWU”) i innych dot. ofert z gwarancją stałej ceny pozwoliła na ustalenie, że we wzorcach umownych znalazły się postanowienia opisujące zasady naliczania opłaty jednorazowej (Odszkodowania Płatnego przy Rozwiązaniu) w wyniku wypowiedzenia przez konsumenta Umowy Rynkowej oraz spowodowania rozwiązania Umowy Rynkowej z przyczyn leżących po stronie klienta (rozwiązanie Umowy Bazowej), przed końcem okresu na jaki została ona zawarta.

Dowód: pismo Enei z dnia 24 sierpnia 2021 r.

- (4) W związku z powyższym przeanalizowano po pierwsze możliwość pobierania przez Eneę opłaty jednorazowej za wcześniejsze rozwiązanie Umowy Rynkowej, tj. za wypowiedzenie dodatkowej umowy zawartej na zasadach wolnorynkowych (określonych w Regulaminie i Cenniku) przed upływem okresu na jaki dana Umowa Rynkowa została zawarta. Po drugie przeanalizowano także sytuacje, w których Spółka uprawniona była do nakładania na klienta OPR, gdy rozwiązanie Umowy Rynkowej następowało z przyczyn leżących po stronie konsumenta (w następstwie rozwiązania przez klienta Umowy Bazowej).
- (5) Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, postanowieniem z dnia 18 października 2021 r. (dalej: „Postanowienie”) Prezes Urzędu wszczął z urzędu przedmiotowe postępowanie administracyjne w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, zarzucając Enei stosowanie niedozwolonych postanowień umownych (zakwestionowanych w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji), o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.; dalej: „k.c.”), co w konsekwencji mogło stanowić naruszenie art. 23a u.o.k.k.
- (6) Ponadto postanowieniem 18 października 2021 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet materiału dowodowego w niniejszej sprawie część dokumentów i wyjaśnień uzyskanych w toku postępowania wyjaśniającego o sygn. RPZ.403.5.2021.US.

¹¹ Zgodnie z treścią Regulaminów, Cenniki zawsze stanowiły ich integralną część.

¹² Wzorce stosowane w tym okresie czasu były przedmiotem analizy w toku postępowania wyjaśniającego.

- (7) Niezależnie od wszczęcia postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, po przeprowadzeniu ww. postępowania wyjaśniającego, Prezes Urzędu wszczął postępowanie administracyjne w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, które zostało zakończone wydaniem decyzji administracyjnej nr RPZ 11/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r.
- (8) Enea w piśmie z dnia 20 grudnia 2021 r. ustosunkowała się do postawionego w Postanowieniu zarzutu. Spółka wskazała, że w jej ocenie zakwestionowane przez Prezesa Urzędu klauzule nie wykazują cech abuzywności, niemniej jednak podkreśliła, że jej intencją jest zakończenie postępowania w sposób określony w art. 23c u.o.k.k., tj. poprzez wydanie decyzji zobowiązującej, o ile Prezes Urzędu nie znajdzie przesłanek do umorzenia postępowania. Jednocześnie Enea zwróciła się z prośbą o możliwość zorganizowania spotkania z przedstawicielami Prezesa Urzędu.
- (9) W dniu 18 lutego 2022 r. odbyło się w formie telekonferencji spotkanie, które dotyczyło dwóch postępowań prowadzonych wobec Spółki: RPZ.610.2.2021.US (postępowanie administracyjne dot. zbiorowych interesów konsumentów) oraz RPZ.611.2.2021.US (postępowanie administracyjne w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone), w związku z zawieraniem przez Eneę Umowami Rynkowymi. Na ww. spotkaniu omówiono kwestie związane z ewentualną możliwością wydania decyzji zobowiązujących kończących ww. postępowania, po czym (w odrębnej korespondencji) Spółka zadeklarowała, że do dnia 20 kwietnia 2022 r. przedstawi Prezesowi Urzędu swoje propozycje zobowiązań.
- (10) Pismem z dnia 20 kwietnia 2022 r. Enea przedstawiła propozycje zobowiązań, które nie spotkały się z akceptacją Prezesa Urzędu, o czym Spółka została poinformowana pismem z dnia 15 czerwca 2022 r.
- (11) W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z dnia 15 lipca 2022 r., Enea przedstawiła kolejną - zmodyfikowaną propozycję zobowiązania, która tym razem została zaakceptowana przez Prezesa Urzędu. Rzeczona propozycja zobowiązania została uszczegółowiona w piśmie z dnia 9 września 2022 r., a także omówiona na spotkaniu, które odbyło się w formie telekonferencji w dniu 20 października 2022 r. Szczegóły dotyczące ostatecznego kształtu zobowiązania Spółki konsultowane były w dalszej kolejności korespondencyjnie oraz mailowo i telefonicznie w trybie konsultacji roboczych.
- (12) Ostateczna wersja zobowiązania została złożona przez Eneę w piśmie z dnia 28 listopada 2023 r.
- (13) Prezes Urzędu zawiadomił stronę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy i wypowiedzenia się odnośnie do zgromadzonych w sprawie dowodów (pismo z dnia 14 grudnia 2023 r.). Enea nie skorzystała z ww. prawa.

Stan faktyczny.

- (14) Enea S.A. z siedzibą w Poznaniu jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem: 0000012483. Z odpisu tego rejestru wynika, że prowadzi ona działalność m.in. w zakresie handlu energią elektryczną, wytwarzania energii elektrycznej oraz dystrybucji i handlu paliwami gazowymi w systemie sieciowym. Podstawowym przedmiotem działalności Enei jest sprzedaż energii elektrycznej gospodarstwom domowym i przedsiębiorcom na terenie

całego kraju. Enea prowadzi działalność w oparciu o koncesję na obrót energią elektryczną wydaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OEE/53/2688/U/2/98/EB z dnia 26 listopada 1998 r. z późn. zm., która obowiązuje do dnia 31 grudnia 2025 r. Spółka ma ok. 2,5 mln klientów i jest wiodącą spółką Grupy Enea, która jest wiceliderem polskiego rynku elektroenergetycznego w zakresie produkcji energii elektrycznej.¹³

Dowód: informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców¹⁴.

- (15) Prezes Urzędu ustalił, że Spółka prowadzi działalność koncesjonowaną polegającą na obrocie energią elektryczną oraz paliwami gazowymi na potrzeby odbiorców znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Przeważającym obszarem działalności koncesjonowanej Spółki w obrocie z konsumentami jest obszar, na którym odbiorcy energii elektrycznej przyłączeni są do sieci elektroenergetycznej Operatora Systemu Dystrybucyjnego Enea Operator Sp. z o.o. (obszar ten obejmuje województwa: wielkopolskie, zachodniopomorskie, kujawsko - pomorskie, lubuskie oraz niewielką część województwa dolnośląskiego oraz pomorskiego)¹⁵. Jednocześnie Enea sporadycznie zawiera także umowy z konsumentami spoza ww. obszaru. Zgodnie z jej oświadczeniem umowy sprzedaży stanowią [informacja prawnie chroniona] wszystkich umów zawieranych z konsumentami.

Dowód: pismo Spółki z dnia 5 maja 2021 r.

- (16) W ramach prowadzonej działalności gospodarczej Enea zawiera z konsumentami umowy kompleksowe dotyczące dostarczania energii elektrycznej oraz umowy sprzedaży energii elektrycznej. Umowy te Spółka co do zasady zawiera na czas nieoznaczony (nieokreślony). Opłaty za usługi dystrybucyjne są uiszczane przez konsumentów zgodnie z cenami określonymi w taryfie zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”). Jednocześnie opłaty za sprzedaż energii elektrycznej mogą być rozliczane zgodnie z cenami zatwierdzanymi przez Prezesa URE (dalej: „taryfa”) lub też na podstawie stawek właściwych dla danej oferty wolnorynkowej. W takim przypadku rozliczenia prowadzone są w oparciu o dedykowany Regulamin i Cennik ustalany przez Spółkę.
- (17) W okresie, w którym Spółka stosowała wzorce zakwestionowane w niniejszej decyzji przez Prezesa Urzędu, przyjęcie rozliczeń na podstawie Umowy Rynkowej polegało m. in. na zagwarantowaniu przez Eneę niezmienności cen za sprzedaż energii elektrycznej określonych w Cenniku przez okres w nim wskazany (24 lub 36 miesięcy) oraz nieznanym obniżeniu ceny za jednostkę energii elektrycznej w odniesieniu do taryfy. Spółka w przypadku rozliczania opłat za sprzedaż energii elektrycznej według stawek wskazanych w Cenniku pobierała od konsumentów comiesięczną dodatkową opłatę handlową, która w przypadku np. oferty Pewna Cena¹⁶ wynosiła 29,52 zł lub 23,37 zł brutto (opłata była niższa wtedy, gdy klient decydował się na e-fakturę).¹⁷

Dowód: pismo Spółki z dnia 5 maja 2021 r.

¹³ <https://www.enea.pl/pl/grupaenea/o-grupie/spolki-grupy-enea/enea-sa> (dostęp: 27.09.2023 r.)

¹⁴ W aktach postępowania administracyjnego znajduje się wydruk z dnia 28 września 2023 r.

¹⁵ <https://www.operator.enea.pl/ospolce/podstawowe-informacje> (dostęp: 28.09.2023 r.)

¹⁶ Jak stanowi Regulamin Oferty PEWNA CENA z dnia 01.08.2020 r. § 2 pkt 2: „Za zapewnienie niezmienności cen energii elektrycznej na zasadach określonych w Regulaminie, Klient ponosić będzie opłatę handlową. Miesięczna stawka tej opłaty wskazana jest w Cenniku.”

¹⁷ Zob.: Cennik nr PC36010324_G_sty Oferty Pewna Cena (oferta ważna od 01.11.2020 r. do 31.12.2020 r.) oraz Regulamin Oferty PEWNA CENA z dnia 01.08.2020 r. § 4 pkt 1.

(18) Po zakończonym okresie obowiązywania takiej Umowy Rynkowej konsument nadal pozostawał związany umową kompleksową lub umową sprzedaży energii elektrycznej na czas nieokreślony, ale obowiązywały go warunki cenowe określone we właściwych taryfach¹⁸, chyba że zdecydował się on na zawarcie kolejnej Umowy Rynkowej (to wymagało jednak zawarcia odrębnej, nowej umowy).

(19) W sytuacji natomiast, w której konsument chciał rozwiązać Umowę Rynkową przed końcem okresu na jaki została zawarta, wtedy musiał liczyć się z tym, że oświadczenie o wypowiedzeniu takiej umowy skutkowało również rozwiązaniem Umowy Bazowej (kompleksowej) oraz koniecznością zapłaty określonej w Regulaminie i jego integralnej części - Cenniku, odpowiedniej kwoty OPR - Odszkodowania Płatnego przy Rozwiązaniu, co wynikało m. in. z OWU, Regulaminów i Cenników. Standardowa miesięczna stawka OPR, dla wszystkich Regulaminów, których wybrane klauzule umowne zostały zakwestionowane w sentencji niniejszego postanowienia to 30 zł.

Dowód: pismo Spółki z dnia 5 maja 2021 r.

(20) W toku postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu ustalił, że przy zawieraniu Umów Rynkowych Enea posługuje się wzorcami umów. Analiza wzorców umownych, wydawanych począwszy od 1 stycznia 2018 r. do 28 lipca 2021 r., tj. Cenników, Regulaminów, umów kompleksowych, umów sprzedaży energii elektrycznej, OWU i innych dot. ofert z gwarancją stałej ceny pozwoliła na ustalenie, że we wzorcach umownych znalazły się postanowienia opisujące zasady naliczania opłaty jednorazowej (OPR) w wyniku wypowiedzenia przez konsumenta Umowy Rynkowej oraz spowodowania rozwiązania Umowy Rynkowej z przyczyn leżących po stronie klienta (rozwiązanie Umowy Bazowej), przed końcem okresu na jaki została ona zawarta.

Dowód: pisma Spółki z dnia 5 maja 2021 r.

(21) Spółka oświadczyła, że odstąpiła od naliczania kar umownych za wcześniejsze rozwiązanie Umów Rynkowych w przypadku rezygnacji z zawartej umowy na sprzedaż energii elektrycznej z gwarancją stałej ceny energii elektrycznej w okresie jej obowiązywania od dnia 25 lutego 2022 r.

Dowód: pisma Spółki z dnia 9 września 2022 r.

(22) Ponadto Enea wycofała się z toczących się postępowań windykacyjnych (na etapie sądowno-windykacyjnym) poprzez wstrzymanie kontynuacji postępowań, tj. nie kierowała wniosków o nadanie klauzuli wykonalności na wydane orzeczenia oraz zaprzestała składania nowych wniosków o wszczęcie egzekucji na już wydane tytuły egzekucyjne. W zakresie postępowań sądowych będących w toku, tj. przed zapadłym rozstrzygnięciem, skierowała wnioski z cofnięciem powództwa. W zakresie zaś postępowań egzekucyjnych będących w toku, skierowała poprzez pełnomocnika procesowego wnioski o umorzenie postępowań na wniosek wierzyciela.

Dowód: pismo Spółki z dnia 10 marca 2023 r.

¹⁸ Enea incydentalnie zawiera umowy w oparciu o „Taryfę dla energii elektrycznej dla klientów z grup taryfowych G korzystających z prawa wyboru sprzedawcy” dla energii elektrycznej sprzedanej w ramach umowy sprzedaży. Zgodnie z informacją udzieloną przez Przedsiębiorcę takie umowy stanowią jednak marginalną działalność Spółki (na dzień 28.02.2021 r. było ich [informacja prawnie chroniona]). Umowy kompleksowe (stanowiące ok [informacja prawnie chroniona]% zawartych przez Spółkę umów) rozliczane są zaś na podstawie „Taryfy dla energii elektrycznej dla odbiorców z grup taryfowych G” zatwierdzonej przez Prezesa URE.

(23) W zakwestionowanych przez Prezesa Urzędu wzorcach umów stosowanych przez Eneę w obrocie z konsumentami, Spółka zamieściła postanowienia o treści:

1. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywała Umowa.*

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 3 ust. 7-8 Regulaminu Oferty PEWNA CENA ONLINE z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 24 maja 2018 roku),

2. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywała Umowa.*

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR wskazanej w Cenniku oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 8 ust. 6-7 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Zdrowie Online z dnia 22 lipca 2016 r. - wersja obowiązująca od 1 sierpnia 2016 r. do 24 maja 2018 r.),

3. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty skutkującego rozwiązaniem Umowy przed upływem okresu obowiązywania Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.*

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Regulaminu Oferty. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 3 ust. 6-7 Regulaminu Oferty PEWNA CENA+ z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca z okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r.),

4. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.*

(§ 3 ust. 7 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r.),

5. *Odszkodowanie Płatne przy Rozwiązaniu (OPR) za wcześniejsze rozwiązanie Umowy - kwota pobierana za każdy miesiąc o jaki został skrócony okres obowiązywania Regulaminu Oferty. 30 zł*

(Tabela nr 1 Cennika nr PC36010121_G_lut_gratis wersja obowiązująca od 11 grudnia 2017 r. do 31 stycznia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010221_G_mar_gratis wersja obowiązująca od 11 grudnia 2017 r. do 28 lutego 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010321_G_kwi_gratis wersja obowiązująca od 11 grudnia 2017 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36020121_G_lut_gratis wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 stycznia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36020221_G_mar_gratis wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 28 lutego 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36020321_G_kwi_gratis wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC24021219_G wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36021220_G wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36011221_G wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010421_G_V wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 30 kwietnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010521_G_VI wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 maja 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010621_G_VII wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010721_G_VIII wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 lipca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010821_G_IX wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010921_G_X wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36011021_G_XI wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018r. do 31 sierpnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36111221_G wersja obowiązująca od 1 lipca 2018 r. do 30 września 2018 r.),

6. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nalożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.*

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Regulaminu Oferty. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 3 ust. 5-6 Regulaminu Oferty OSZCZĘDNY DOM z dnia 22.07.2016 r. - wersja obowiązująca od 1 sierpnia 2016 r. do 30 września 2018 r.),

7. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nalożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.*

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR wskazanej w Cenniku oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres

obowiązywania Regulaminu Oferty. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 8 ust. 5-6 Regulaminu Oferty ENERGIA + Zdrowie z dnia 1 sierpnia 2016 r. - wersja obowiązująca od 1 sierpnia 2016 r. do 24 maja 2018 r.; § 3 ust. 9-10 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec Online z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 24 maja 2018 r.; § 3 ust. 9-10 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 24 maja 2018 r.; § 4 ust. 5-6 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 28 maja 2018 r. - wersja obowiązująca od 8 czerwca 2018 r. do 30 września 2018 r.),

8. *W przypadku spowodowania przez Klienta rozwiązania Umowy z przyczyn leżących po stronie Klienta w okresie obowiązywania Regulaminu, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej („OPR”) za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Wysokość OPR stanowić będzie iloczyn stawki OPR określonej w Cenniku oraz liczby pełnych miesięcy kalendarzowych pozostałych do upływu okresu obowiązywania Regulaminu od dnia rozwiązania Umowy, z tym zastrzeżeniem, że okres, za który naliczone zostanie OPR, rozpoczynać się będzie nie wcześniej niż od pierwszego dnia okresu obowiązywania Regulaminu.*

(§ 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 października 2018 r. - 2 października 2018 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 3 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 3 października 2018 r. - 10 lutego 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 lutego 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 11 lutego 2019 r. - 17 marca 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 18 marca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 18 marca 2019 r. - 31 maja 2019 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 czerwca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2019 r. - 22 lipca 2019 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 1 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 października 2018 r. - 2 października 2018 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 3 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 3 października 2018 r. - 31 maja 2019 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 1 czerwca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2019 r. - 31 października 2019 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 1 listopada 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 listopada 2019 r. - 31 stycznia 2020 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 lutego 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 lutego 2020 r. - 31 maja 2020 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 czerwca 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2020 r. - 31 października 2020 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 listopada 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 listopada 2020 r. - 31 maja 2021 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 01.10.2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 października 2018 r. - 2 października 2018 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 3 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 3 października 2018 r. - 10 lutego 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 lutego 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 11 lutego 2019 r. - 31 maja 2019 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 czerwca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2019 r. - 22 lipca 2019 r.),

9. *W przypadku spowodowania przez Klienta rozwiązania Umowy z przyczyn leżących po stronie Klienta przed upływem okresu obowiązywania Regulaminu, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej („OPR”) za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Wysokość OPR stanowić będzie iloczyn stawki OPR określonej w Cenniku oraz liczby pełnych miesięcy kalendarzowych pozostałych do upływu okresu obowiązywania Regulaminu od dnia rozwiązania Umowy, z tym zastrzeżeniem, że okres, za który naliczone zostanie OPR, rozpoczynać się będzie nie wcześniej niż od pierwszego dnia okresu obowiązywania Regulaminu.*

(§ 4 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 23 lipca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 23 lipca 2019 r. - 19 listopada 2019 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 20 listopada 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 20 listopada 2019 r. - 23 lutego 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 24 lutego 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 24 lutego 2020 r. - 31 lipca 2020 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 sierpnia 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 sierpnia 2020 r. - 31 maja 2021 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 30 sierpnia 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 30 sierpnia 2019 r. - 23 lutego 2020 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 24 lutego 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 24 lutego 2020 r. - 10 maja 2020 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 11 maja 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 11 maja 2020 r. - 31 lipca 2020 r.; § 6 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 1 sierpnia 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 sierpnia 2020 r. - 31 grudnia 2020 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 23 lipca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 23 lipca 2019 r. - 19 listopada 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 20 listopada 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 20 listopada 2019 r. - 31 marca 2020 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 kwietnia 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 kwietnia 2020 r. - 31 lipca 2020 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 sierpnia 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 sierpnia 2020 r. - 24 listopada 2020 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 25 listopada 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 25 listopada 2020 r. - 31 maja 2021 r.),

10. *Z tytułu wypowiedzenia Umowy przez Klienta Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR. Jej wysokość uzależniona jest od okresu, o jaki skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy, i jest równa iloczynowi stawki OPR wskazanej w Cenniku oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.*

(§ 6 ust. 10 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 20 października 2017 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 listopada 2017 r. - 28 lutego 2018 r.; § 9 ust. 10 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 16 stycznia 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 marca 2018 r. - 30 września 2018 r.).

Dowód: pismo Spółki z dnia 24 sierpnia 2021 r.

(24) W oparciu o ww. wzorce umów, tylko w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 28 lipca 2021 r.¹⁹, Spółka zawarła z konsumentami [informacja prawnie chroniona].

Dowód: pismo Spółki z dnia 24 sierpnia 2021 r. (Tabela 2)

(25) W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 22 czerwca 2022 r. konsumenci rozwiązali (przed końcem okresu na jaki umowy te zostały zawarte) łącznie [informacja prawnie chroniona] Umów Rynkowych. Zgodnie z szacunkami Spółki, w [informacja prawnie chroniona] przypadkach rozwiązanie umowy nastąpiło z powodu rezygnacji klienta z zawartej Umowy Rynkowej, w tylu przypadkach Spółka wystawiła odbiorcom noty obciążeniowe tytułem konieczności zapłaty OPR. Łączna suma wyegzekwowanych od konsumentów należności z ww. tytułu wyniosła [informacja prawnie chroniona] zł.

Dowód: pismo Spółki z dnia 6 lipca 2022 r.

Mając na względzie powyższe ustalenia faktyczne, Prezes Urzędu zważył, co następuje.

UZASADNIENIE ROZSTRZYGNIĘCIA W KWESTII UZNANIA ZA NIEDOZWOLONE POSTANOWIENIA UMOWNYCH WSKAZANYCH W PUNKCIE I SENTENCJI NINIEJSZEJ DECYZJI.

Naruszenie interesu publicznego.

(26) Stosownie do art. 1 ust. 1 u.o.k.k., ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa Urzędu jest prowadzona w interesie publicznym. Ingerencja Prezesa Urzędu ma na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe funkcjonowanie.

(27) W opinii Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny. Wiąże się z ochroną praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów zainteresowanych skorzystaniem z Umów Rynkowych, którzy mogli być narażeni na stosowanie przez Spółkę we wzorcach umów niedozwolonych postanowień umownych. Jest to szczególnie istotne biorąc pod uwagę charakter produktu oferowanego przez Przedsiębiorcę, tj. energię elektryczną, który ma dla konsumentów podstawowe znaczenie w codziennym życiu. Zakwestionowane działania Enei nie dotyczą więc interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wynika z faktu postępowania się przez Spółkę wzorcami umów przy oferowaniu usług konsumentom.

(28) Należy jednocześnie podkreślić, że przepisy art. 385¹ i art. 385³ k.c., które stanowią materialną podstawę ingerencji Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie, implementują do prawa krajowego Dyrektywę Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. U. UE. L 95/29 z dnia 21 kwietnia 1993 r. - dalej także: „dyrektywa 93/13” lub „dyrektywa”). Interpretacji tych przepisów należy zatem dokonywać w odniesieniu do uregulowań zawartych w dyrektywie. Zgodnie z preambułą dyrektywy, obowiązkiem państw członkowskich jest zapewnienie, aby umowy zawierane z konsumentami nie zawierały nieuczciwych

¹⁹ Spółka odstąpiła od naliczania OPR z dniem 25 lutego 2022 r.

warunków. Należy tym samym uznać, że ochrona interesu publicznego w rozpatrywanej sprawie wyraża się także w konieczności zagwarantowania, by we wzorcach umów wykorzystywanych przez przedsiębiorców w relacjach z konsumentami nie występowały niedozwolone postanowienia umowne.

Naruszenie art. 23a u.o.k.k.

(29) Zgodnie z art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 k.c.

(30) Odwołanie się do stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. powoduje, że zrekonstruowanie treści zakazu wynikającego z art. 23a u.o.k.k. wymaga sięgnięcia także do uregulowań kodeksowych, odnoszących się do wzorców umów i postanowień niedozwolonych. O ile bowiem art. 385¹ § 1 k.c. określa cywilnoprawne skutki zastosowania w umowie niedozwolonego postanowienia umownego, o tyle art. 23a u.o.k.k. ustanawia publicznoprawny zakaz w tym zakresie.

(31) Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c., postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W świetle ww. przepisu, możliwość uznania postanowienia za niedozwolone zależy zatem od łącznego spełnienia następujących **trzech przesłanek formalnych**:

1. postanowienie jest stosowane przez przedsiębiorcę wobec konsumentów,
2. postanowienie nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron,
3. postanowienie nie zostało indywidualnie uzgodnione

oraz dwóch przesłanek merytorycznych:

4. postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami,
5. postanowienie narusza w sposób rażący interesy konsumenta.

(32) Dla uznania danego postanowienia umowy za niedozwolone konieczne jest łączne wystąpienie przesłanki sprzeczności z dobrymi obyczajami wraz z jednoczesnym rażącym naruszeniem interesów konsumenta. Z reguły rażące naruszenie interesu konsumenta jest naruszeniem dobrych obyczajów, ale nie zawsze zachowanie sprzeczne z dobrymi obyczajami rażąco narusza ten interes²⁰.

(33) Kompetencja do uznania danego postanowienia za abuzywne należy do Prezesa Urzędu na podstawie art. 23b ust. 1 u.o.k.k. Zgodnie z tym przepisem Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a u.o.k.k. W decyzji Prezes Urzędu przytacza treść postanowienia wzorca umowy uznanego

²⁰ por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2010 r., sygn. akt I CSK 694/09.

za niedozwolone. Decyzja ta po uprawomocnieniu, zgodnie z art. 23d u.o.k.k., ma skutek wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

Stosowanie postanowienia przez przedsiębiorcę wobec konsumentów.

- (34) Zakaz stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych adresowany jest do przedsiębiorców.
- (35) Zgodnie z definicją przedsiębiorcy, zawartą w art. 4 pkt 1 u.o.k.k. pod pojęciem tym należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.). W myśl art. 4 ust. 1 ww. ustawy, przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Działalność gospodarcza to zgodnie z art. 3 ww. ustawy zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Za przedsiębiorcę uznaje się więc podmiot, który spełnia łącznie określone ww. przepisami kryteria podmiotowe i przedmiotowe: po pierwsze jest osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, po drugie wykonuje działalność gospodarczą.
- (36) W przedmiotowej sprawie stroną postępowania jest przedsiębiorca prowadzący we własnym imieniu działalność gospodarczą w formie spółki akcyjnej, wpisanej do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000012483. Spółka jest tym samym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów u.o.k.k., a zatem jej działania podlegają kontroli z punktu widzenia przepisów tej ustawy.
- (37) Przedsiębiorca w ramach prowadzonej działalności gospodarczej przy zawieraniu umów posługuje się w relacjach z konsumentami wzorcami umów, których postanowień dotyczyło postępowanie zakończone wydaniem niniejszej decyzji. Konsumentem w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest osoba fizyczna dokonująca z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową (art. 22¹ k.c. w zw. z art. 4 pkt 12 u.o.k.k.).
- (38) Jak ustalił Prezes Urzędu (zob. akapit 20 niniejszej decyzji) Spółka przy zawieraniu umów z konsumentami posługiwała się wzorcami umów regulującymi m.in. kwestie dotyczące OPR, które były przedmiotem postępowania zakończonego wydaniem niniejszej decyzji.
- (39) W świetle powyższego spełniona została pierwsza przesłanka formalna warunkująca uznanie określonego postanowienia umownego za niedozwolone.

Postanowienie nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron.

- (40) Przez pojęcie „głównych świadczeń stron” należy zasadniczo rozumieć elementy przedmiotowo istotne (*essentialia negotii*) umowy, które przyjmowane są przez strony na zasadzie wyraźnego, a nie domniemanego konsensusu, co wskazuje na indywidualne uzgodnienie treści tych postanowień. Nie ulega wątpliwości, że w praktyce są to

postanowienia określające cenę oraz przedmiot świadczeń stron umowy. Za postanowienia określające świadczenia główne stron nie są natomiast uznawane postanowienia dotyczące świadczeń ubocznych, np. odsetki za opóźnienie, lub klauzule, które wywierają wpływ na wysokość świadczenia głównego, np. klauzule waloryzacyjne²¹.

- (41) Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego (dalej: „SN”), pojęcie głównych świadczeń stron należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy. Ustawodawca posłużył się bowiem terminem „postanowienia określające główne świadczenia stron”, a nie zwrotem „dotyczące” takiego świadczenia, który ma szerszy zakres²². Z drugiej jednak strony należy odnotować pogląd, iż dla określenia pojęcia głównego świadczenia stron nie ma przesądającego znaczenia to, czy dane świadczenie należy do *essentialia negotii*. Z tej przyczyny zasięg tego pojęcia musi być zawsze ustalany *ad casum* z uwzględnieniem wszystkich postanowień oraz charakteru i celu zawieranej umowy²³.
- (42) W niniejszej sprawie analizowane postanowienia umowne nie dotyczą głównych świadczeń stron umowy. Świadczeniami głównymi zawieranych przez Spółkę umów jest sprzedaż i dystrybucja energii elektrycznej, zaś po stronie konsumenta - płatność za zakupioną energię elektryczną.
- (43) W świetle powyższego spełniona została druga przesłanka formalna warunkująca uznanie określonego postanowienia umownego za niedozwolone.

Postanowienie nie zostało indywidualnie uzgodnione z konsumentem.

- (44) W przypadku postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia nie ma znaczenia wobec abstrakcyjnego charakteru kontroli postanowienia wzorca umowy. Prezes Urzędu, nie bada w niniejszym postępowaniu konkretnych stosunków istniejących pomiędzy kontrahentami, ale wzorzec i treść hipotetycznych stosunków, jakie powstałyby pomiędzy spółką, a potencjalnym konsumentem. Nie ma zatem znaczenia, czy jakaś konkretna umowa była między stronami negocjowana ani nawet czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany przy zawieraniu jakiegokolwiek konkretnej umowy. Kontrola ta ma bowiem charakter oceny *ex ante* i obejmuje wzorzec, nie zaś konkretną umowę. Istotny jest zatem fakt, że przedsiębiorca wprowadził oceniane wzorce do obrotu poprzez wystąpienie z ofertą zawarcia poszczególnych umów z ich wykorzystaniem. Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie.
- (45) Jak ustalono, Spółka przygotowała wzorce umowne określone w sentencji niniejszej decyzji, oferując konsumentom przystąpienie do oferty komercyjnej (wolnorynkowej) oraz zawarcie Umowy Rynkowej. Oferty te polegały m. in. na zagwarantowaniu przez Eneę niezmienności cen za sprzedaż energii elektrycznej określonych w Cenniku przez okres w nim wskazany oraz nieznacznym obniżeniu ceny za jednostkę energii elektrycznej w odniesieniu do taryfy. Spółka w zamian za gwarancję utrzymania stałych cen energii elektrycznej czynnej pobierała od konsumentów comiesięczną dodatkową opłatę handlową. Oferty te kierowane były do klientów Spółki oraz do innych konsumentów, którzy w okresie obowiązywania oferty zawrą z Eneą stosowną umowę.

²¹ Wyrok SOKiK z dnia 1 marca 2007 r., sygn. akt XVII AmC 12/06.

²² Wyrok SN z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn. akt I CK 635/03.

²³ Wyrok SN z dnia 8 listopada 2012 r., sygn. akt I CSK 49/12.

Przyjmując ofertę konsument akceptował ceny (cenę za energię elektryczną oraz wysokość opłat handlowych) wskazane w stosownym wzorcu umowy.

- (46) Niezależnie od powyższego, z ustaleń poczynionych przez Prezesa Urzędu wynika, że Spółka faktycznie korzystała z postanowień wzorców umów, o których mowa w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji. Trzecia przesłanka formalna warunkująca uznanie określonego postanowienia umownego za niedozwolone została zatem spełniona.

Postanowienie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami.

- (47) Klauzula generalna dobrych obyczajów stanowi odesłanie do ocen uzasadniających reguły moralne opierające się na wartościach powszechnie akceptowanych w Polsce. Dobre obyczaje pojmowane są również jako reguły postępowania zgodne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie normami i zasadami postępowania. Kryteriami decydującymi o sprzeczności z dobrymi obyczajami są wymóg nieusprawiedliwionego pokrzywdzenia i działanie wbrew dobrej wierze i uczciwości. Przyjmuje się, iż nieusprawiedliwione pokrzywdzenie zachodzi wówczas, gdy stosując ogólne warunki umów lub wzorce, próbuje się chronić własne interesy kosztem partnera, bez dostatecznego brania pod uwagę jego interesów i bez przyznania mu wyrównania z tego tytułu.
- (48) Poprzez dobre obyczaje rozumiemy pewien powtarzalny wzorzec zachowań, który jest aprobowany przez daną społeczność lub grupę. Są to pozaprawne normy postępowania, którymi przedsiębiorcy winni się kierować. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tym praktykami życia gospodarczego. W szczególności zaś, dobre obyczaje to normy postępowania polecające nienadużywanie w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi kontraktowej.
- (49) Dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny²⁴, sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające *in minus* od przyjętych standardów postępowania. W stosunkach z konsumentami „dobry obyczaj” powinien wyrażać się we właściwym informowaniu o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów. W takich stosunkach szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Działanie wbrew dobremu obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku²⁵.
- (50) Pomocne przy ocenie abuzywnego charakteru postanowienia wzorca umowy w kontekście dobrych obyczajów może być dokonanie testu weryfikacji „przyzwoitości” danej klauzuli. Należy w związku z tym zbadać, czy oceniane

²⁴ K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2002 r., str. 804.

²⁵ Wyrok SN z dnia 13 lipca 2005 r., sygn. akt I CK 832/04.

postanowienie wzorca umowy jest sprzeczne z ogólnym wzorcem zachowań przedsiębiorców wobec konsumentów. Wymaga to ustalenia, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w braku takiej klauzuli lub przy zastosowaniu istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym. Jeżeli konsument byłby - na podstawie ogólnych przepisów - w lepszej sytuacji, gdyby konkretnego postanowienia wzorca nie było, należy przyjąć, że może ono mieć charakter abuzywny²⁶.

Postanowienie rażąco narusza interesy konsumenta.

- (51) Daną klauzulę można uznać za abuzywną, kiedy umowne ukształtowanie praw i obowiązków konsumenta rażąco narusza jego interesy. Generalnie można przyjąć, iż chodzi tu o sytuacje, w których w sposób rażący naruszona została równowaga interesów stron umowy i to przez to, iż jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę, układając ogólne warunki lub wzorce umowne. Pojęcie „interesów” konsumenta należy interpretować szeroko, nie tylko jako niekorzystne ukształtowanie jego sytuacji ekonomicznej. Należy tu uwzględnić także takie aspekty, jak niedogodności organizacyjne, stratę czasu, dezorganizację, wprowadzenie w błąd, nierzetelne traktowanie, czy naruszenie prywatności konsumenta²⁷.
- (52) Interpretacji, kiedy mamy do czynienia z rażącym naruszeniem interesów konsumenta, a kiedy z nierażącym, nie należy sprowadzać do kategorii czysto ekonomicznej, gdyż nie chodzi tu o kryteria rachunkowe, a więc porównanie pieniężnej wartości świadczeń. Określenie „rażąco” należy odnieść do znacznego odbiegania przyjętego uregulowania od zasad uczciwego (słusznego) wyważenia praw i obowiązków. Za tego typu zasady konstruuje modelowe (optymalne) ukształtowanie praw i obowiązków umownych stron traktowane są przepisy ustawowe o charakterze dyspozytywnym. Stąd też nie jest możliwe ustalenie pewnych ogólnych kryteriów, których spełnienie w każdej sytuacji automatycznie prowadzić będzie do uznania, że interesy danego konsumenta zostały rażąco naruszone.
- (53) Oznacza to, że ocena, czy postanowienia zawartej umowy rażąco naruszają interesy konsumenta, powinna być dokonywana *in concreto*, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danego przypadku. W tym zakresie zasadne jest sięgnięcie do dyrektywy 93/13, która stanowi, że daną klauzulę należy uznawać za niedozwoloną, gdy naruszając zasadę wzajemnego zaufania, powoduje znaczącą (istotną) i nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta (art. 3 ust. 1 dyrektywy).
- (54) W związku z tym pojęcie „rażącego naruszenia interesów konsumenta” można utożsamiać z istotną i nieusprawiedliwioną dysproporcją praw i obowiązków na jego niekorzyść. Ponadto, przy określaniu stopnia naruszenia interesów konsumenta należy stosować nie tylko kryteria obiektywne (np. wielkość poniesionych czy groźących strat), lecz również względy subiektywne związane bądź to z przedsiębiorcą (np. renomą firmy), bądź to z konsumentami (np. seniorzy, dzieci). Konieczne jest zbadanie, jaki jest zakres groźących potencjalnemu konsumentowi strat lub niedogodności²⁸. Jak wskazał w jednym z kluczowych orzeczeń Sąd Najwyższy - dokonując wykładni art. 385¹ k.c. - rażące naruszenie interesów konsumenta oznacza

²⁶ Wyrok SN z dnia 19 marca 2007 r., sygn. akt III SK 21/06.

²⁷ Wyrok SN z dnia 8 czerwca 2004 r., sygn. akt I CK 635/03.

²⁸ Por. wyrok SA z Warszawy z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt VI ACa 1733/13; wyrok SOKiK z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt XVII AmC 2615/14.

nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym.

- (55) Podsumowując, obie wskazane w art. 385¹ k.c. formuły prawne (tj. dobre obyczaje oraz rażące naruszenie interesów konsumentów) służą do oceny tego, czy standardowe klauzule umowne zawarte we wzorcu umownym przekraczają zakres określone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta.

Klauzule szare.

- (56) Pomocnym narzędziem w celu identyfikacji postanowień niedozwolonych pod kątem naruszenia dobrych obyczajów oraz rażącego naruszenia interesów konsumentów są tzw. klauzule szare. Ich przykładowy katalog określony został w art. 385³ k.c. i zawiera najbardziej typowe i znane z praktyki obrotu postanowienia naruszające równowagę kontraktową stron. Samo jednak zamieszczenie klauzuli wśród postanowień wymienionych w omawianym katalogu nie powinno przesądzać automatycznie o jej niedozwolonym charakterze. Nie jest bowiem wykluczone, iż konkretna klauzula, mimo iż objęta listą, nie ma niedozwolonego charakteru. W konkretnym przypadku może się okazać, iż nie prowadzi ona do rażącego naruszenia interesów konsumentów. Dlatego też katalog klauzul zawarty w art. 385³ k.c. należy traktować jako listę tzw. klauzul szarych. Jak wynika z orzecznictwa SN, postanowienie umowne, które zostało umieszczone w przykładowym katalogu nieuczciwych postanowień umownych nie jest *per se* nieuczciwym postanowieniem umownym. Treść tego katalogu nie przesądza statusu danego postanowienia jako niedozwolonego postanowienia umownego (postanowienia wzorca umowy). Wykaz ten należy kwalifikować jako swoistą wskazówkę co do rodzaju postanowień, które mogą budzić zastrzeżenia z punktu widzenia ich zgodności z interesami i uprawnieniami konsumentów²⁹.

Ocena postanowień wzorców umów stosowanych przez Spółkę.

- (57) Postanowienia, o których mowa w punktach I.1.-I.10. sentencji niniejszej decyzji, cytowane poniżej, zostaną omówione łącznie, ze względu na ich podobne brzmienie oraz ten sam skutek jaki wywierają we wzajemnych prawach i obowiązkach stron umowy.

1. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywała Umowa.*

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 3 ust. 7-8 Regulaminu Oferty PEWNA CENA ONLINE z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 24 maja 2018 roku),

2. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za*

²⁹ Wyrok SN z dnia 11 października 2007 r., sygn. akt III SK 19/07.

wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywała Umowa.

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR wskazanej w Cenniku oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 8 ust. 6-7 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Zdrowie Online z dnia 22 lipca 2016 r. - wersja obowiązująca od 1 sierpnia 2016 r. do 24 maja 2018 r.),

3. W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty skutkującego rozwiązaniem Umowy przed upływem okresu obowiązywania Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Regulaminu Oferty. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 3 ust. 6-7 Regulaminu Oferty PEWNA CENA+ z dnia 12 grudnia 2017 r.- wersja obowiązująca z okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r.),

4. W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.

(§ 3 ust. 7 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r.),

5. Odszkodowanie Płatne przy Rozwiązaniu (OPR) za wcześniejsze rozwiązanie Umowy - kwota pobierana za każdy miesiąc o jaki został skrócony okres obowiązywania Regulaminu Oferty. 30 zł

(Tabela nr 1 Cennika nr PC36010121_G_lut_gratis wersja obowiązująca od 11 grudnia 2017 r. do 31 stycznia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010221_G_mar_gratis wersja obowiązująca od 11 grudnia 2017 r. do 28 lutego 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010321_G_kwi_gratis wersja obowiązująca od 11 grudnia 2017 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36020121_G_lut_gratis wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 stycznia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36020221_G_mar_gratis wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 28 lutego 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36020321_G_kwi_gratis wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC24021219_G wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36021220_G wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36011221_G wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010421_G_V wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 30 kwietnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010521_G_VI

wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 maja 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010621_G_VII wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010721_G_VIII wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 lipca 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010821_G_IX wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36010921_G_X wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36011021_G_XI wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r., Tabela nr 1 Cennika nr PC36111221_G wersja obowiązująca od 1 lipca 2018 r. do 30 września 2018 r.),

6. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.*

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Regulaminu Oferty. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 3 ust. 5-6 Regulaminu Oferty OSZCZĘDNY DOM z dnia 22.07.2016 r. - wersja obowiązująca od 1 sierpnia 2016 r. do 30 września 2018 r.),

7. *W przypadku złożenia przez Klienta oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy bądź Regulaminu Oferty, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Jej wysokość uzależniona będzie od długości okresu, o jaki skrócony zostanie czas, na jaki obowiązywał Regulamin Oferty.*

Wysokość OPR za wcześniejsze rozwiązanie Umowy jest równa iloczynowi stawki OPR wskazanej w Cenniku oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Regulaminu Oferty. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.

(§ 8 ust. 5-6 Regulaminu Oferty ENERGIA + Zdrowie z dnia 1 sierpnia 2016 r. - wersja obowiązująca od 1 sierpnia 2016 r. do 24 maja 2018 r.; § 3 ust. 9-10 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec Online z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 24 maja 2018 r.; § 3 ust. 9-10 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 12 grudnia 2017 r. - wersja obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. do 24 maja 2018 r.; § 4 ust. 5-6 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 28 maja 2018 r. - wersja obowiązująca od 8 czerwca 2018 r. do 30 września 2018 r.),

8. *W przypadku spowodowania przez Klienta rozwiązania Umowy z przyczyn leżących po stronie Klienta w okresie obowiązywania Regulaminu, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej („OPR”) za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Wysokość OPR stanowić będzie iloczyn stawki OPR określonej w Cenniku oraz liczby pełnych miesięcy kalendarzowych pozostałych do upływu okresu obowiązywania Regulaminu od dnia rozwiązania Umowy, z tym zastrzeżeniem, że okres, za który naliczone zostanie OPR, rozpoczynać się będzie nie wcześniej niż od pierwszego dnia okresu obowiązywania Regulaminu.*

(§ 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 października 2018 r. - 2 października 2018 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 3 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 3 października 2018 r. - 10 lutego 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 lutego 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 11 lutego 2019 r. - 17 marca 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 18 marca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 18 marca 2019 r. - 31 maja 2019 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 czerwca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2019 r. - 22 lipca 2019 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 1 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 października 2018 r. - 2 października 2018 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 3 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 3 października 2018 r. - 31 maja 2019 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 1 czerwca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2019 r. - 31 października 2019 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 1 listopada 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 listopada 2019 r. - 31 stycznia 2020 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 lutego 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 lutego 2020 r. - 31 maja 2020 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 czerwca 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2020 r. - 31 października 2020 r.; § 9 ust. 6 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 listopada 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 listopada 2020 r. - 31 maja 2021 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 01.10.2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 października 2018 r. - 2 października 2018 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 3 października 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 3 października 2018 r. - 10 lutego 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 lutego 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 11 lutego 2019 r. - 31 maja 2019 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 czerwca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 czerwca 2019 r. - 22 lipca 2019 r.),

9. *W przypadku spowodowania przez Klienta rozwiązania Umowy z przyczyn leżących po stronie Klienta przed upływem okresu obowiązywania Regulaminu, Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej („OPR”) za wcześniejsze rozwiązanie Umowy. Wysokość OPR stanowić będzie iloczyn stawki OPR określonej w Cenniku oraz liczby pełnych miesięcy kalendarzowych pozostałych do upływu okresu obowiązywania Regulaminu od dnia rozwiązania Umowy, z tym zastrzeżeniem, że okres, za który naliczone zostanie OPR, rozpoczynać się będzie nie wcześniej niż od pierwszego dnia okresu obowiązywania Regulaminu.*

(§ 4 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 23 lipca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 23 lipca 2019 r. - 19 listopada 2019 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 20 listopada 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 20 listopada 2019 r. - 23 lutego 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 24 lutego 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 24 lutego 2020 r. - 31 lipca 2020 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty PEWNA CENA z dnia 1 sierpnia 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 sierpnia 2020 r. - 31 maja 2021 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 30 sierpnia 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 30 sierpnia 2019 r. - 23 lutego 2020 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 24 lutego 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 24 lutego 2020 r. - 10 maja 2020 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z

dnia 11 maja 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 11 maja 2020 r. - 31 lipca 2020 r.; § 6 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Office 365 z dnia 1 sierpnia 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 sierpnia 2020 r. - 31 grudnia 2020 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 23 lipca 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 23 lipca 2019 r. - 19 listopada 2019 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 20 listopada 2019 r. - wersja obowiązująca w okresie 20 listopada 2019 r. - 31 marca 2020 r.; § 4 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 kwietnia 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 kwietnia 2020 r. - 31 lipca 2020 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 1 sierpnia 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 sierpnia 2020 r. - 24 listopada 2020 r.; § 5 ust. 1 Regulaminu Oferty ENERGIA+ Fachowiec z dnia 25 listopada 2020 r. - wersja obowiązująca w okresie 25 listopada 2020 r. - 31 maja 2021 r.),

10. *Z tytułu wypowiedzenia Umowy przez Klienta Sprzedawca uprawniony będzie do nałożenia na Klienta opłaty jednorazowej OPR. Jej wysokość uzależniona jest od okresu, o jaki skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy, i jest równa iloczynowi stawki OPR wskazanej w Cenniku oraz liczby miesięcy, o które skrócony zostanie okres obowiązywania Umowy. Przy obliczaniu OPR uwzględnia się każdy rozpoczęty miesięczny okres, o jakim mowa powyżej.*

(§ 6 ust. 10 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 20 października 2017 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 listopada 2017 r. - 28 lutego 2018 r.; § 9 ust. 10 Regulaminu Oferty Enea Smart z dnia 16 stycznia 2018 r. - wersja obowiązująca w okresie 1 marca 2018 r. - 30 września 2018 r.).

- (58) Przed dokonaniem analizy wyżej przytoczonych postanowień Regulaminów i Cenników należy ponownie wskazać, że opłaty za sprzedaż energii elektrycznej mogły być rozliczane zgodnie z cenami określonymi w taryfie lub też na podstawie stawek wskazanych w Cenniku, jeśli na taki zdecydował się konsument (jeśli zawarł z Eneą Umowę Rynkową). Cennik (stanowiący integralną część Regulaminu) obowiązywał przez czas określony.
- (59) Jednocześnie analiza treści ww. postanowień pozwoliła na ustalenie sytuacji, która uprawnia Spółkę do nałożenia na konsumenta obowiązku zapłaty OPR. Taka opłata mogła zostać naliczona w przypadku wypowiedzenia przez konsumenta Umowy Rynkowej, tj. Regulaminu i Cennika, czego skutkiem było jednoczesne rozwiązanie umowy kompleksowej.
- (60) Enea nakładając na konsumenta obowiązek zapłaty OPR uzależniała jej wysokość od długości okresu, o jaki skrócony został czas, na jaki obowiązywała Umowa Rynkowa. W praktyce zatem wysokość OPR za wypowiedzenie Regulaminu i Cennika była równa iloczynowi stawki OPR oraz liczby miesięcy, o które skrócony został okres obowiązywania ww. Umowy. Przy obliczaniu OPR uwzględniano się każdy rozpoczęty miesiąc.

OCENA POSTANOWIEŃ UMÓW STOSOWANYCH PRZEZ PRZEDSIĘBIORCĘ POD KĄTEM SPRZECZNOŚCI Z DOBRYMI OBYCZAJAMI

- (61) W przypadku niniejszych postanowień skonkretyzowane pojęcie dobrego obyczaju wyraża się w niewykorzystywaniu przez przedsiębiorcę swej uprzywilejowanej pozycji

kontraktowej i niestwarzaniu warunków umownych, które *de facto* wymuszają na konsumentach konieczność pozostawania w dotychczasowym stosunku umownym, pomimo braku woli jego kontynuowania.

- (62) W ocenie Prezesa Urzędu klauzule umowne przewidujące po stronie konsumenta obowiązek zapłaty Odszkodowania Płatnego przy Rozwiązaniu z tytułu wypowiedzenia Umowy Rynkowej (którego wysokość mogła być niemal równa wysokości opłat handlowych, które klient musiał zapłacić do końca obowiązywania Regulaminu), mogą naruszać dobre obyczaje, gdyż w rzeczywistości wymuszają one na konsumentach konieczność dalszego wykonywania umowy w okresie obowiązywania Regulaminu, pomimo tego, że mogą oni nie mieć takiej woli. W sytuacji w której wysokość OPR³⁰ to 30 zł x liczba miesięcy pozostałych do końca Umowy Rynkowej, a opłaty handlowej 29,52 zł (płatne co miesiąc, również przez cały czas obowiązywania Umowy Rynkowej), konsument może czuć się ekonomicznie przymuszony do tego, by zostać przy Umowie Rynkowej i jej nie wypowiedzieć. Z tego też względu **takie postanowienia wzorców umów prowadzą do ograniczenia swobody konsumenta przy podejmowaniu decyzji o wypowiedzeniu umowy w związku ze skorzystaniem z prawa do zmiany sprzedawcy energii elektrycznej.**
- (63) Ponadto, takie rozwiązania prawne, które *de facto* mogą uniemożliwiać konsumentom odstąpienie tylko od Umowy Rynkowej w czasie jej obowiązywania, mogą jednocześnie prowadzić do **ograniczenia swobody konsumenta przy podejmowaniu decyzji o sposobie rozliczania opłat za energię elektryczną według cen wskazanych w taryfie albo Cenniku.** W konsekwencji Odszkodowanie Płatne przy Rozwiązaniu mogło mieć na celu uczynienie nieopłacalnym wypowiedzenie Umowy Rynkowej w okresie obowiązywania Regulaminu i Cennika i powrotu do rozliczeń wg taryfy. W takiej sytuacji bowiem konsument musiałby zapłacić Enei Odszkodowanie Płatne przy Rozwiązaniu i ponownie (po jej automatycznym rozwiązaniu w związku z wypowiedzeniem Umowy Rynkowej) zawrzeć nową umowę kompleksową.
- (64) Wysokość OPR pobieranej na podstawie kwestionowanych postanowień mogła w skrajnych przypadkach odzwierciedlać szacowaną sumę świadczeń, jakie konsument byłby zobowiązany ponieść na rzecz Spółki do końca pozostałego okresu obowiązywania umowy w czasie rozliczania opłat za sprzedaż energii elektrycznej według stawek określonych w Cenniku. Przykładowo, przy Umowie Stałej Ceny zawartej na 36 miesięcy wysokość OPR (zakładając rozwiązanie tej umowy po dwóch miesiącach) to koszt 1020 zł (34 x 30 zł). Jednocześnie sam koszt dodatkowej opłaty handlowej w standardowej wysokości, którą musiałby do końca trwania Umowy Rynkowej uiszczać konsument to 1003,68 zł (34 x 29,52 zł). Wysokość Odszkodowania Płatnego przy Rozwiązaniu, ustalana wyłącznie w oparciu o pozostały, przewidziany czas trwania Regulaminu i Cennika, w ocenie Prezesa UOKiK, z pewnością zniechęcała konsumentów do wypowiedzenia Umowy Rynkowej.
- (65) Wprowadzenie przez Eneę do stosowanych przez nią wzorców umów postanowień nakładających na konsumenta obowiązek uiszczenia OPR w przypadku rozwiązania umowy przed upływem okresu obowiązywania Regulaminu mogło prowadzić ponadto do ograniczenia fundamentalnego dla obecnie funkcjonujących rynków energii elektrycznej uprawnienia konsumentów, tj. prawa do zmiany sprzedawcy energii

³⁰ Zob. akapity (17) i (19).

elektrycznej wynikającego z art. 4j ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2022 r. poz. 1385 ze zm., dalej: „Prawo energetyczne”).

- (66) W szczególności miało to miejsce w sytuacji, gdy do rozwiązania Umowy Rynkowej dochodziło w pierwszych kilku miesiącach jej obowiązywania, z uwagi bowiem na dosyć długi okres jej trwania (24 miesiące lub 36 miesięcy), wysokość Odszkodowania Płatnego przy Rozwiązaniu, do uiszczenia którego obowiązany był konsument, wynosić mogła nawet kilkaset złotych (np. 34 miesiące x 30 zł = 1020 zł, 16 miesięcy x 30 zł = 480 zł, 10 miesięcy x 30 zł = 300 zł). W takich przypadkach wątpliwym było, aby konsument zrezygnował z łączącego go ze Spółką stosunku umownego. Wobec powyższego Spółka stosując kwestionowane postanowienia dotyczące OPR kreowała swoiste ograniczenie utrudniające konsumentowi realizację prawa do zmiany sprzedawcy energii elektrycznej, tym samym może naruszać przepisy art. 4j ust. 1 Prawa energetycznego.
- (67) Niezależnie od powyższej argumentacji dotyczącej braku zasadności obciążania konsumenta Odszkodowaniem Płatnym przy Rozwiązaniu w związku z wypowiedzeniem Umowy Rynkowej w okresie obowiązywania Regulaminu, wskazać należy, iż tego typu opłata może mieć charakter kary umownej o rażąco wygórowanej wysokości. Podkreślenia bowiem wymaga, że przewidziany w kwestionowanych postanowieniach sposób ustalania wysokości OPR prowadzi do sytuacji, w której może nie znajdować ona pokrycia w wartości szkody, jaką może ponieść Przedsiębiorca w związku z rozwiązaniem przez konsumenta Umowy w okresie obowiązywania Regulaminu.
- (68) W orzecznictwie sądów powszechnych wprawdzie wskazuje się, że przedsiębiorca może stosować postanowienia wzorca umownego określające zasady odpowiedzialności finansowej konsumenta w przypadku wcześniejszego wypowiedzenia umowy, to jednak zasady tej odpowiedzialności muszą pozostawać w związku z kosztami i ryzykiem przedsiębiorcy³¹. Zasady te należy odpowiednio stosować przede wszystkim do sytuacji, w której konsument decyduje się na wypowiedzenie umowy kompleksowej dotyczącej dostarczania energii elektrycznej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej w okresie obowiązywania Regulaminu (czas jego trwania może wynosić dwa lub trzy lata). Ten aspekt zostanie szerzej omówiony w kolejnych akapitach.
- (69) W przypadku kwestionowanych w niniejszym postępowaniu postanowień dotyczących sposobu ustalania wysokości OPR nie sposób jednak uznać, aby odpowiedzialność ta została uregulowana w sposób uzasadniony. Kwota Odszkodowania Płatnego przy Rozwiązaniu, określona w kwestionowanych postanowieniach, nie znajduje odzwierciedlenia w kosztach i ryzyku Spółki, które w orzecznictwie uważa się za kryterium oceny zasadności określania odszkodowania w danej wysokości³².
- (70) Podkreślenia wymaga, że wypowiedzenie Umowy Rynkowej w okresie obowiązywania Regulaminu w sytuacji, w której konsument nie wykorzystał zadeklarowanej w ww. Umowie wartości energii elektrycznej, może nie powodować po stronie przedsiębiorcy szkody związanej z brakiem możliwości jej wykorzystania. Przedsiębiorcy energetyczni, prowadzący działalność w zakresie sprzedaży energii elektrycznej, mają możliwość elastycznego reagowania na zmianę zapotrzebowania - w przypadku wzrostu zapotrzebowania w drodze uzupełniania portfela zakupowego zakupami energii

³¹ Zob. np. Wyrok SN z dnia 19 marca 2007 r., sygn. III SK 21/06, LEX nr 396113.

³² *Ibidem*.

elektrycznej na rynku hurtowym bądź na giełdzie towarowej, jak również w przypadku utraty odbiorców, w drodze zmniejszenia wolumenu energii elektrycznej pobieranej przez odbiorców, w drodze sprzedaży nadwyżki energii elektrycznej na giełdzie. Nie ma bowiem technicznych ograniczeń w możliwości odsprzedaży uprzednio zakupionego wolumenu energii elektrycznej.

- (71) Tym samym, jeśli Enea odsprzedałaby energię elektryczną innemu odbiorcy, otrzymana wówczas kwota z tytułu OPR mogłaby prowadzić do uzyskania przez Spółkę nieuzasadnionej korzyści. Potwierdza to tylko wątpliwości Prezesa Urzędu związane z możliwością naruszenia równowagi kontraktowej przez Spółkę.
- (72) W świetle powyższego wskazać należy, że narzucane przez Eneę Odszkodowanie Płatne przy Rozwiązaniu wydaje się być nieproporcjonalne w stosunku do konsekwencji ponoszonych przez przedsiębiorcę z tytułu rozwiązania przez konsumenta Umowy Rynkowej w okresie jej obowiązywania.
- (73) Co więcej, w przypadkach, w których konsument chciał rozwiązać Umowę Rynkową z Eneą na początku jej obowiązywania, mogło się to wiązać dla niego z obowiązkiem zapłacenia OPR nawet w równowartości należności za opłatę handlową, jaką musiałby uiścić w okresie pozostałym do końca trwania Regulaminu powiązanego z zawartą przez niego Umową³³. Dodatkowo, po rozwiązaniu Umowy i zapłacie OPR, Spółka nie gwarantowałaby już konsumentowi stałej ceny energii elektrycznej na ustalonym uprzednio poziomie, co sprawiałoby, że brak ww. gwarancji oraz konieczność zapłaty OPR, mogły zostać uznane za mniej korzystne dla konsumenta, niż pozostanie przy Umowie Rynkowej do końca jej obowiązywania. Powyższe zaś może wskazywać, że funkcją Odszkodowania Płatnego przy Rozwiązaniu nie było uzyskanie rekompensaty lecz utrzymanie klienta.
- (74) Rozwiązanie Umowy w okresie obowiązywania Regulaminu oraz trwanie w stosunku obligacyjnym ze Spółką niosło więc w takich przypadkach dla konsumenta porównywalne skutki finansowe. W powyższej sytuacji można się było zatem spodziewać, że konsument, który chciał rozwiązać umowę w okresie obowiązywania Umowy Rynkowej, pozostanie jednak w niekorzystnym dla niego stosunku obligacyjnym. Dzięki temu posunięciu, Enea wiązała konsumenta na cały okres obowiązywania Regulaminu, gwarantując sobie pewność, że uzyska korzyści finansowe.
- (75) W razie wypowiedzenia Umowy Rynkowej konsument i tak bowiem był zobowiązany do zapłaty równowartości szacowanej opłaty handlowej przewidzianej w umowie za okres do końca obowiązywania Regulaminu i stanowiącego jego integralną część Cennika.
- (76) W świetle powyższego istnieją zatem podstawy do uznania, iż klauzule wskazane w sentencji niniejszego postanowienia mają tożsamy zakres normowania do wskazanej przez ustawodawcę klauzuli opisanej w art. 385³ pkt 17) k.c., zgodnie z którą w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności nakładają na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż Odszkodowanie Płatne przy Rozwiązaniu, przewidziane w kwestionowanych postanowieniach wzorców umów, stanowiło opłatę o funkcji zbliżonej do kary umownej.

³³ Zob. akapit (66).

OCENA POSTANOWIEŃ UMÓW STOSOWANYCH PRZEZ PRZEDSIĘBIORCĘ POD KĄTEM RAŻĄCEGO NARUSZENIA INTERESÓW KONSUMENTÓW

- (77) Prezes Urzędu przeprowadzając tzw. test przyzwoitości klauzul określonych w punktach I.1. - I.10. sentencji niniejszej decyzji, dokonał oceny sytuacji prawnej konsumenta, w przypadku braku kwestionowanych postanowień zastrzegających na rzecz Enea obowiązek zapłaty przez konsumenta OPR, w związku z wypowiedzeniem Umowy Rynkowej.
- (78) Art. 4j ust. 3a Prawa energetycznego stanowi, że odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę zawartą na czas oznaczony, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza temu odbiorcy paliwa gazowe lub energię, bez ponoszenia kosztów i odszkodowań innych niż wynikające z treści umowy. Podkreślenia wymaga, że ustawodawca w powyższej regulacji posłużył się pojęciem „odszkodowań”, co sugeruje, że kwota, jaką winien uiścić konsument powinna być uzależniona od wartości szkody, jaką ponosi przedsiębiorca w związku z rozwiązaniem umowy. W przypadku zamiaru dochodzenia przez przedsiębiorcę energetycznego w postępowaniu sądowym należności z tytułu odszkodowania, o którym mowa w art. 4j ust. 3a Prawa energetycznego, konieczne zatem będzie wykazanie okoliczności poniesienia szkody, a także jej wysokości.
- (79) Natomiast pod wskazanym w art. 4j ust. 3a Prawa energetycznego pojęciem „kosztów” należałoby - w ocenie Prezesa Urzędu - rozumieć należności za pobraną już energię elektryczną lub wynikające z udzielonych odbiorcy przy zawieraniu umowy rabatów związanych z czasem, na jaki została zawarta umowa (np. obniżki ceny za jednostkę energii elektrycznej w związku z zawarciem umowy na czas oznaczony na preferencyjnych warunkach). W niniejszej sprawie rabaty byłyby związane z podjęciem przez konsumenta decyzji o rozliczaniu opłat za sprzedaż energii elektrycznej według stawek określonych w Cenniku (obowiązującym przez dwa lub trzy lata), a nie w taryfie. Przykładowo za takie rabaty można uznać utrzymanie stawek za sprzedaż energii elektrycznej w danej wysokości przez okres wskazany w Cenniku lub nieznaczące ich obniżenie w stosunku do cen określonych w taryfie.
- (80) Przeprowadzenie tzw. testu przyzwoitości prowadzi do wniosku, że w przypadku, gdyby wzorce umów stosowane przez Enea nie zawierały kwestionowanych postanowień dotyczących obowiązku zapłacenia zryczałtowanej OPR w związku z wypowiedzeniem umowy w okresie dokonywania między stronami rozliczeń opłat za sprzedaż energii elektrycznej według Cennika (przed upływem okresu obowiązywania Regulaminu), tj. Spółka nie zastrzegłaby sobie w umowie prawa do naliczenia przedmiotowej opłaty w ryczałtowej wysokości, konsument byłby w korzystniejszej sytuacji, z uwagi na to, że odpowiedzialność odszkodowawcza konsumenta z tego tytułu byłaby - w świetle art. 4j ust. 3a Prawa energetycznego - wyłączona. Z treści przywołanego przepisu wynika bowiem, że uprawnienie do żądania przez Spółkę odszkodowań od konsumenta z tytułu przedterminowego wypowiedzenia umowy w okresie obowiązywania Regulaminu i Cennika, powinno być zastrzeżone w treści umowy. Względnie, jeśli postanowienia wzorców umów przewidywałyby po stronie konsumenta obowiązek uiszczenia stosownego odszkodowania (w związku z treścią przepisu art. 4j ust. 3a Prawa energetycznego), wówczas możliwość uzyskania przez Enea przedmiotowego odszkodowania wymagałaby od Spółki wykazania zaistnienia przesłanek odpowiedzialności kontraktowej, tj. przesłanki niewykonania lub

nienależytego wykonania ww. umowy, okoliczności poniesienia szkody majątkowej i jej wysokości, a także istnienia związku przyczynowego pomiędzy niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem ww. umowy i poniesioną przez Spółkę szkodą. Natomiast w przypadku, gdyby Spółka nie była w stanie wykazać, iż poniosła szkodę w związku z rozwiązaniem przez konsumenta umowy kompleksowej/sprzedaży w okresie obowiązywania Umowy Rynkowej, wówczas należałoby uznać, że odszkodowanie z tego tytułu by jej w ogóle nie przysługiwało.

- (81) Z powyższego wynika zatem, że określenie z góry wysokości OPR w zryczałtowanej formie, ma na celu ułatwienie Spółce dochodzenia roszczeń z powyższego tytułu, bez potrzeby wykazywania okoliczności poniesienia szkody i jej wysokości. Jednocześnie w przypadku rozwiązania umowy w okresie obowiązywania Regulaminu ze względu na okoliczności występujące po stronie Spółki (np. w sytuacji, gdy realizacja umowy w okresie obowiązywania Regulaminu lub samego Regulaminu nie będzie możliwa z przyczyn leżących wyłącznie po jej stronie), konsument, który będzie chciał uzyskać odszkodowanie z tego tytułu, co do zasady (jak wynika z OWU) będzie mógł dochodzić odpowiedzialności odszkodowawczej wyłącznie na zasadach ogólnych. Powyższe oznacza, że na konsumencie będzie ciążył obowiązek wykazania przesłanek odpowiedzialności kontraktowej, określonych w art. 471 k.c.
- (82) Opisane powyżej klauzule mogą naruszać przede wszystkim ekonomiczne interesy konsumenta. Postanowienia te godzą w zasadę ekwiwalentności świadczeń oraz równowagi kontraktowej stron, gdyż przewidują po stronie konsumenta konieczność uiszczenia świadczenia, pomimo niezaistnienia po stronie przedsiębiorcy realnej szkody. Prezes Urzędu stoi na stanowisku, że przedsiębiorcy w przypadku umów zawartych na czas oznaczony, w tym również takich związanych z okresem obowiązywania Umowy Rynkowej, posiadają możliwość dochodzenia roszczeń o charakterze odszkodowawczym w oparciu o przepisy art. 4j. ust. 3a Prawa energetycznego. Z tego względu w omawianych przypadkach zastępowanie tych roszczeń zryczałtowanym Odszkodowaniem Płatnym przy Rozwiązaniu nie znajduje uzasadnienia.
- (83) W ocenie Prezesa Urzędu, w przypadku kwestionowanych postanowień w sposób rażąco naruszona została równowaga interesów stron umowy z uwagi na to, że Przedsiębiorca zastrzegł sobie prawo do wyegzekwowania OPR, którego wysokość może nie znajdować odzwierciedlenia w poniesionej przez Spółkę szkodzie i nie jest uzależniona od jej wysokości.
- (84) Z uwagi na powyższe, przyjęty przez Eneę w niniejszych postanowieniach sposób ukształtowania stosunku prawnego pomiędzy Spółką a konsumentem należy uznać za sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszający interesy słabszej strony tego stosunku prawnego, tj. konsumenta. Rozwiązanie to narusza wewnętrzną równowagę umowy, dyskryminując konsumenta.
- (85) Z uwagi na powyższe, w ocenie Prezesa Urzędu analizowane postanowienia umowne stosowane przez Spółkę w ww. wzorcach umownych stanowią niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385¹ § 1 k.c., w związku z czym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE ROZSTRZYGNIECIA W KWESTII WNIOSKU SPÓŁKI W SPRAWIE WYDANIA DECYZJI W TRYBIE ART. 23C UST. 1 U.O.K.K. [punkt II. sentencji niniejszej decyzji]

- (86) Zgodnie z art. 23b ust. 1 u.o.k.k. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a tej ustawy. W decyzji Prezes Urzędu przytacza treść postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolone. Zgodnie z art. 23b ust. 2 u.o.k.k. w decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do: 1) poinformowania konsumentów, będących stronami umów zawartych na podstawie wzorca, o którym mowa w ust. 1, o uznaniu za niedozwolone postanowienia tego wzorca - w sposób określony w decyzji; 2) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.
- (87) Jak jednak stanowi art. 23c ust. 1 u.o.k.k., jeżeli przedsiębiorca przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 23b ust. 1, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a, lub usunięcia skutków tego naruszenia, Prezes Urzędu może, wydając decyzję, o której mowa w art. 23b ust. 1, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.
- (88) Spółka złożyła wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej na podstawie art. 23c ust. 1 u.o.k.k. Treść zobowiązania Spółki została szczegółowo opisana w sentencji niniejszej decyzji.
- (89) W ocenie Prezesa Urzędu, zaproponowane przez Spółkę zobowiązanie nie budzi zastrzeżeń, a jego treść jest jednoznaczna i precyzyjna. Zobowiązanie Spółki zmierza do usunięcia skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a u.o.k.k. Realizacja wnioskowanego przez Spółkę zobowiązania pozwoli osiągnąć cele postępowania poprzez zwrot konsumentom niesłusznie pobranych kwot. Ponadto Spółka złoży konsumentom oświadczenia o bezskuteczności kwestionowanych postanowień.
- (90) Obowiązek usunięcia skutków naruszenia zostanie ponadto zrealizowany przez Spółkę poprzez opublikowanie na stronie internetowej Enei oraz na jej profilu na portalu społecznościowym Facebook, oświadczenia informującego o wydanej w sprawie decyzji i zawierającego odnośnik umożliwiający zapoznanie się z decyzją opublikowaną na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Jednocześnie Spółka prześle konsumentom osobne oświadczenia (w formie komunikacji indywidualnej) w następującej formie: jako powiadomienie zamieszczone w e-BOK lub pocztą elektroniczną na właściwy adres poczty elektronicznej, lub w formie pisemnego powiadomienia stanowiącego załącznik do faktury, która jest wysyłana konsumentom, lub w formie dedykowanej przesyłki wysłanej konsumentom pocztą tradycyjną (list zwykły). W ten sposób Spółka dopełni obowiązku usunięcia skutków naruszenia, poprzez przedstawienie konsumentom informacji na temat działań podjętych przez Eneę w celu doprowadzenia do stanu zgodnego z prawem.
- (91) Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu uznał za celowe nałożenie na Spółkę obowiązku wykonania przedłożonego przez nią zobowiązania. Tym samym spełnione zostały warunki niezbędne do wydania decyzji na podstawie art. 23c ust. 1 u.o.k.k.
- (92) Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie II. sentencji niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE ROZSTRZYGNĘCIA W KWESTII OBOWIĄZKU SKŁADANIA W WYZNACZONYM TERMINIE INFORMACJI O STOPNIU REALIZACJI ZOBOWIĄZAŃ [punkt III. sentencji niniejszej decyzji]

- (93) Stosownie do art. 23c ust. 3 u.o.k.k. w decyzji wydanej na podstawie art. 23c ust. 1 tej ustawy, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań m.in. w formie sprawozdania. Z uwagi na treść ww. przepisu Enea została zobowiązana do złożenia sprawozdania z realizacji wykonania przyjętego zobowiązania. Informacje i dokumenty, jakie Spółka powinna przekazać Prezesowi Urzędu, zostały szczegółowo określone w punkcie III. sentencji niniejszej decyzji. W punkcie tym wskazano również terminy, w jakich Spółka powinna je przedstawić Prezesowi Urzędu.
- (94) Zdaniem Prezesa Urzędu informacje i dokumenty określone w punkcie III. sentencji niniejszej decyzji są konieczne, a zarazem wystarczające do przeprowadzenia prawidłowej oceny, czy Enea faktycznie wywiązała się z nałożonego na nią zobowiązania. Co istotne, wyznaczony Spółce termin dotyczący przekazania informacji o stopniu realizacji zobowiązania jest racjonalny z punktu widzenia możliwości wykonania przez nią obowiązku sprawozdawczego. Termin ten umożliwi Prezesowi Urzędu odpowiednią weryfikację realizacji zobowiązania przez Eneę. Zgodnie z orzecznictwem, to Prezes Urzędu samodzielnie decyduje o terminie składania informacji o stopniu wykonania zobowiązania i o szczegółowości tej informacji³⁴.
- (95) Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie III. sentencji niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE RZOSTRZYGNĘCIA W KWESTII OBOWIĄZKU ZWROTU KOSZTÓW POSTĘPOWANIA [punkt IV. sentencji niniejszej decyzji]

- (96) Na podstawie art. 80 u.o.k.k. Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 u.o.k.k., jeżeli w ramach prowadzonego postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, obowiązany jest ponieść koszty postępowania. Przepis art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.; dalej także: „k.p.a.”) wprowadza wymóg, zgodnie z którym: jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia. Natomiast stosownie do dyspozycji przepisu art. 263 § 1 k.p.a. - do kosztów postępowania zalicza się również koszty doręczenia stronom pism urzędowych.
- (97) Przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji stwierdził naruszenie przepisów u.o.k.k., tj. art. 23a ustanawiającego zakaz stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 k.c. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu w tej sprawie. Z tego względu

³⁴ W niniejszej sprawie odpowiednio można zastosować stanowisko oraz argumentację przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 20 marca 2012 r., sygn. akt VI ACa 1311/11, LEX nr 1369408. Wyrok ten został wydany w kontekście art. 28 u.o.k.k. (decyzja zobowiązująca w przypadku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów).

postanowiono obciążyć Eneę kosztami postępowania w wysokości **45,70 zł (słownie: czterdzieści pięć złotych siedemdziesiąt groszy)**. Na podstawie art. 264 § 1 k.p.a. w zw. z art. 83 u.o.k.k. Prezes Urzędu wyznaczył Spółce termin **14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji** na uiszczenie kosztów postępowania zakończonego wydaniem niniejszej decyzji w wysokości **45,70 zł**.

(98) Koszty niniejszego postępowania należy uiścić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa nr **51 1010 1010 0078 7822 3100 0000**.

(99) Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie IV. sentencji niniejszej decyzji.

POUCZENIE

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 u.o.k.k. w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 ze zm., dalej: „k.p.c.”) - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, wnoszone za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu, ul. Zielona 8, 61 - 851 Poznań.

W przypadku zakwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach postępowania, zawartego w punkcie IV. sentencji niniejszej decyzji - stosownie do treści art. 81 ust. 5 u.o.k.k. w zw. z art. 479³² § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 264 § 2 k.p.a. w związku z art. 83 u.o.k.k., stronie przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji, wnoszone za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu, ul. Zielona 8, 61 - 851 Poznań.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1144 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1 000 zł. Z kolei, zgodnie z art. 32 ust. 2 ww. ustawy, zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie w kwocie 500 zł.

Zgodnie z art. 103 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Spółka handlowa powinna dodatkowo wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1 k.p.c. strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Ponadto art. 117 § 3 k.p.c. stanowi, że osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaze, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Zgodnie z art. 117 § 4 zd. 1 k.p.c. wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

*z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury UOKiK w Poznaniu
Jarosław Krüger*